

Daadkrachtige Preventie & Begrenzen met Perspectief

Samen (verder) bouwen aan een
gezonde, veilige en kansrijke toekomst
voor alle jongeren in onze wijken

Foto: Knoops Fotografie

Helmond is een stad vol
belofte en potentieel.

Voorwoord

Helmond is een stad vol belofte en potentieel. Elke dag zien we hoe onze jeugd zich ontwikkelt, groeit en hun weg vindt naar een hoopvolle toekomst. De meeste jongeren in Helmond doen het fantastisch. Ze bouwen aan hun toekomst, studeren en zetten stappen in hun carrière. Trots zien we hoe ze groeien, bijdragen aan onze stad en hun plaats innemen in de samenleving.

Maar we zien ook dat een deel van onze jongeren kopje onder dreigt te gaan. De kans bestaat dat ze het verkeerde pad op gaan en afglijden naar zware criminaliteit. En soms zijn ze al in de greep van criminele netwerken. Gedreven door geld of gebrek aan perspectief. Daar kijken we niet voor weg - we gaan er samen mee aan de slag!

Dat doen we door aan de voorkant te investeren zodat dat jongeren überhaupt die grens niet gaan opzoeken. We gaan de wijk in, staan in de frontlinie, brengen de problemen in kaart en bieden duurzame alternatieven. Dat vraagt om een lange adem. Tegelijkertijd trekken we de grens: tot hier en niet verder. Die dubbele aanpak komt samen in dit programma: 'Daadkrachtige Preventie & Begrenzen met Perspectief'.

We hebben dit plan geschreven met onze partners. Met één gezamenlijk doel voor ogen: samen (verder) bouwen aan een gezonde, veilige en kansrijke toekomst voor alle jongeren in onze wijken. Stap voor stap. Volhardend en daadkrachtig.

Elly Blanksma
Burgemeester van Helmond

Cathalijne Dortmans
Wethouder Jeugd, onderwijs en gezondheid

03 Voorwoord**07 Inleiding**

De context	8
Masterplan Integrale veiligheid	9
Wijkgerichte inzet	10
Meerjarenprogramma Jeugd	11

13 Probleemanalyse: introductie van de wijken

Inleiding	13
Introductie van de drie wijken: het focusgebied	14
Helmond-West	16
Helmond-Oost	20
Binnenstad	22
Het focusgebied (Helmond-West, Helmond-Oost en Binnenstad) door de ogen van de professionals	26
Conclusie	27

28 De doelgroep

Risicjongeren	29
Potentiële jonge aanwas: risicjongeren met zichtbaar problematisch gedrag	29
De jonge aanwas	30

Doorgroeiers en harde kern	30
----------------------------------	----

31 Ambitie

Onze doelen	31
Uitgangspunten	32

34 Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren

Het Jeugd Team	36
Aansluiting Jeugd Teams op bestaande structuren	38
Interventie: Het Jeugd Team Preventie met Gezag	40
Interventie: Intensieve (outreachinge) begeleiding met perspectief	44
Interventie: Online leefwereld en cybercrime	46

50 De school als centrale plek in onze aanpak

Interventie: Vernieuwde aanpak schoolverzuim	52
Interventie: Veilig In en Om School (VIOS)	55
Interventie: Alleen jij bepaalt wie je bent (AJB)	57

58 Sociaal-economisch perspectief: schuldenaanpak en kans op een baan

Interventie: Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)	60
Interventie: Jongeren Perspectief Fonds (JPF)	62

65 Grenzen met perspectief

Interventie: Jeugdagent	67
Interventie: Jeugd-BOA	69
Interventie: Re-integratieofficier (RIO)	70

72 Voorkomen dat criminaliteit en gebrek aan perspectief overgaan van ouder op kind

Interventie: integrale aanpak van intergenerationele (ondermijnende) criminaliteit	74
--	----

76 Aansturing programma

Besluitvorming	76
----------------------	----

78 Monitoren en lerend evalueren

Kwantitatieve data	78
--------------------------	----

Verdiepende analyse voor een selectief aantal jongeren uit de doelgroep	79
Narratief onderzoek op de vijf thema's	79
Capaciteit	79

80 Mogelijke risico's

Krapte op de arbeidsmarkt	80
Capaciteitsproblemen bij partners	80
Privacy en delen van gegevens	80
Veilige Publieke Taak	81
Landelijke ontwikkelingen	81
Interne afstemming en lokale politiek	81

82 Aanvraag middelen en cofinanciering

Cofinanciering	83
Begroting gemeente 2024 en verder	83
Begroting gemeente 2023	86
Aanvraag Openbaar Ministerie	86
Aanvraag Politie	87
Aanvraag 3RO (reclassering)	87
Aanvraag Raad voor de Kinderbescherming	88

90 Communicatie**92 Gezamenlijke opgave**

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.
Als gemeente nemen we dat letterlijk - we zijn
niet voor niets een jeugdvriendelijke stad.

Inleiding

Daarmee stellen we onze toekomst zeker. Dat betekent wel dat we een verantwoordelijkheid hebben. Gelukkig gaat het met de meeste jongeren in Helmond goed. Ze zitten op school, studeren of zetten hun eerste carrièrestappen. Ze ontwikkelen zich, komen op eigen kracht vooruit, doen goede dingen voor onze stad en voor zichzelf. Daar zijn we ontzettend trots op en daar helpen we ze graag bij.

Maar helaas gaat dat niet op voor alle jongeren. Professionals zien dat sommigen het niet makkelijk hebben. Er zijn problemen in het gezin, ze redden het niet op school of voelen zich eenzaam. Een deel van de jongeren houdt maar nét het hoofd boven water. Soms dreigen ze kopje onder te gaan, kiezen ze voor de verkeerde reddingsboei en komen ze terecht in de draaikolk van de criminaliteit. Een kleine groep jongeren zit daar zelfs al middenin. En uit ervaring weten we dat als je eenmaal in het criminele circuit zit, het heel moeilijk is om daar op eigen kracht uit te komen.

In juli 2022 publiceerde de onderzoeksredactie van RTL Nieuws een artikel over het risico dat jongeren lopen om in de drugsriminaliteit te komen¹. Dat deden ze op basis van onderzoek door platform Zicht op Ondernijning². Met een percentage van 13,7% (bijna 1 op de 8 jongeren) kwam in dit onderzoek Helmond-West landelijk naar voren als de wijk waar dit risico het grootste is. Eind 2022 volgde op dit artikel de RTL Onderwereldkaart³. Daarin staat

Helmond op plek 8 (van de 352) van de meest ondermijningsgevoelige gemeenten. Ook hierin was het aantal risicjongeren een belangrijke factor.

Als jeugdvriendelijke stad zijn we een stad waar de jeugd alle kansen krijgt om mee te doen en mee te denken. Helmond is een stad die ruimte geeft aan alle kinderen om te groeien en hun talenten te ontwikkelen. Van jongs af aan. Jeugdvriendelijk betekent ook dat we nooit iemand afschrijven. We verliezen nooit het vertrouwen in onze jeugd, ook al gaan ze nóg zo ver kopje onder. Als we een kans zien om ze weer boven water te krijgen, dan zullen we die kans pakken. We willen problemen zo vroeg mogelijk signaleren, voorkomen én oplossen, de Helmondse jeugd weerbaar maken en zorgen dat ze perspectief hebben.

¹ 'In tal van wijken dreigt 1 op 8 jongeren drugs crimineel te worden', www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5318352/aanwas-van-jonge-drugscriminelen-helmond-west-charlois-zicht-op

² Zicht op Ondernijning
www.zichtopondernijning.nl

³ 'Schulden, drugs, risicjongeren: deze gemeenten zijn het kwetsbaarst voor zware criminelen', www.rtlnieuws.nl/onderzoek/artikel/5350780/onderwereldkaart-kwetsbaar-gemeenten-criminaliteit-georganiseerde-misdaad

De context

Helmond heeft een rijk industrieel verleden. Dat is vooral te danken aan de Zuid Willemsvaart. Het kanaal zorgde ervoor dat de textiel- en metaalindustrie eeuwenlang konden floreren. Dit verleden heeft de stad veel gebracht. En ook vandaag de dag is de industrie voor ons nog belangrijk. We hebben toonaangevende traditionele en vernieuwende bedrijven binnen de gemeentegrenzen. Die zorgen ervoor dat Helmond de tweede stad in de Brainportregio is. Economisch gezien gaat het ons de laatste jaren goed. De komende jaren groeit Helmond: qua inwoners, voorzieningen en banen. Maar die groei en vooruitgang voelt niet iedereen.

Helmond heeft ook te maken met grote uitdagingen. De sociale tweedeling is daarvan een belangrijke. Dat geldt vooral voor onze oudere stadswijken. We hebben daar een grote opgave om de leefbaarheid en bestaanszekerheid, gezondheid en kansgelijkheid van onze inwoners te verbeteren. Alleen zo kunnen ook deze Helmonders meeprofiteren van de groei en de vooruitgang.

Onderzoek van de Galan Groep in 2020⁴ laat zien dat we in Helmond te maken hebben met bovengemiddelde en grootstedelijke veiligheidsproblematiek. Dat geldt voor het aantal geregistreerde delicten en voor de veiligheidsbeving. De conclusie van het onderzoek is bovendien dat die veiligheidsproblematiek niet alleen bovengemiddeld maar ook hardnekkig is. In het hoofdstuk 'Probleemanalyse: introductie van de wijken' gaan we daarop in.

De afgelopen jaren hebben we al flinke stappen gezet en fors extra geïnvesteerd om deze problematiek aan te pakken. De gemeenteraad heeft daarvoor meer geld beschikbaar gesteld. Daardoor is er nu niet alleen geld maar ook meer menskracht. Een overzicht:

- We zijn gestart met verschillende aanpakken om ondermijning terug te dringen. Dat doen we niet alleen. We werken intensief samen met verschillende organisaties, zoals onze vaste partners politie, OM en Belastingdienst. Maar we hebben ook de samenwerking opgezocht met private partijen. Denk aan de besturen van bedrijventerreinen en ondernemersverenigingen. Een voorbeeld hiervan is de aanpak Binnenstad. Daarbij hebben we de handen stevig ineengeslagen voor de aanpak van drugscriminaliteit en de overlast die daarbij hoort. Dat deden we met een handhavingsknelpunt in de Binnenstad. Dit is opgevolgd door verschillende strafrechtelijke onderzoeken.
- We hadden al de Persoonsgerichte Aanpak High Impact Crimes in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis, OM en politie. Die hebben we doorontwikkeld naar een brede PGA aanpak op jeugdcriminaliteit. Bovendien hebben we die geïntensiveerd voor Helmond. Samen met onze partners pakken we onder de vlag van het Zorg- en Veiligheidshuis deze casuïstiek op. We werken systeemgericht en intensief aan één plan met duidelijke regie met en rondom de jongere en het gezin.

- We hebben een beleidsadviseur Veiligheid en Zorg voor de afdeling V&N aangesteld. Op die manier hebben we de samenwerking tussen Veiligheid en Zorg intern maar ook extern geïntensiveerd, en werken we integraal.
- In 2023 herijken we onze escalatieketen op complexe casuïstiek. Daarmee scheppen we duidelijkheid in de rollen, taken en verantwoordelijkheden. Zo kunnen we met een daadkrachtige aanpak en duidelijke regie escalaties voorkomen. En waar we ze niet kunnen voorkomen, kunnen we snel de-escaleren. Dat is in het belang van onze inwoners en de openbare orde en veiligheid.

Kortom, we hebben concrete stappen gezet om de problemen aan te pakken. Maar daarmee zijn we er nog niet. De komende jaren moeten we blijven investeren in de aanpak van veiligheid en leefbaarheid. Zeker ook met het oog op de schaa sprong die we als stad doormaken: van 95.000 inwoners naar 115.000 inwoners in 2040. De groei van de stad vergroot onze opdracht om ervoor te zorgen dat alle Helmonders meeprofiteren van de vooruitgang en ontwikkelingen.

In Helmond investeren we in veiligheid en leefbaarheid via drie lijnen. Die zijn kaderstellend en geven handvatten voor de aanpak van Preventie met Gezag:

- Masterplan Integrale Veiligheid
- Wijkgerichte inzet
- Meerjarenprogramma Jeugd

Deze drie lijnen lichten we hierna toe.

Masterplan Integrale veiligheid

De Helmondse gemeenteraad stemde in januari 2023 in met het Masterplan Integrale Veiligheid 2023-2026⁵. Dat is een strategisch beleidsplan

waarin de accenten voor de komende jaren op ondermijning, risicjongeren en gedigitaliseerde criminaliteit liggen.

Alle drie vragen ze om een eigen aanpak. Maar er zijn ook overlappings: met elkaar en met de aanpak Preventie met Gezag. En juist in die overlap zit ook de winst, want met het zetten van deze accenten willen we zorgen voor synergie in de aanpak.

Voor **ondermijning** zetten we van 2023 tot en met 2026 in op vier pijlers:

- Repressieve aanpak ondermijnende criminaliteit
- Sociale weerbaarheid
- Maatschappelijke weerbaarheid
- Weerbare overheid

Zo zijn we in juli 2023 met het LIO (Lokaal Informatie Overleg Ondermijning) binnen de gemeente gestart. We gebruiken daarbij een nieuw informatiesysteem, namelijk Atlas Plus.

Samenwerken doen we intensief. Met verschillende organisaties, maar ook met inwoners en ondernemers. Het aanpakken van ondermijning vraagt om een lange adem.

⁴ 'Quick scan Veiligheidsaanpak Gemeente Helmond' www.helmond.nl/bis/2021/Raadsinformatiebrieven/RIB%20002%20Quick%20scan%20veiligheidsaanpak%20gemeente%20Helmond.pdf

⁵ <https://helmond.notubiz.nl/document/12234340/2/RN+003+Masterplan+integrale+veiligheid+-+Gemeente+Helmond>

Voor het accent risicjongeren hebben we ons het volgende doel gesteld:

In 2026 is er minder overlast en criminaliteit door jongeren. Meer risicjongeren in Helmond heeft uitzicht op een veilige, gezonde en kansrijke toekomst. En Helmond-West scoort buiten de landelijke top 3 van het platform Zicht op Ondernijning als het gaat om het aantal jongeren dat risico loopt om af te glijden in de drugsriminaliteit.

Kijken we naar het accent **risicjongeren**, dan is het belangrijk dat de aanpak niet op zichzelf staat. We moeten hem verankeren in een meerjarenprogramma Jeugd. Op die manier zorgen we voor een duurzame aanpak jeugd in brede zin. En tegelijkertijd geven we daarmee vorm en inhoud aan onze doelstelling: een jeugdvriendelijke stad.

De samenleving is meer en meer digitaal. Dat zorgt voor een verschuiving van traditionele vormen van criminaliteit naar criminaliteit die online gepleegd wordt. Ook in Helmond is dit het geval. In de Veiligheidsmonitor van 2021 gaf 17% van de Helmonders aan dat ze in de afgelopen 12 maanden slachtoffer zijn geweest van **gedigitaliseerde criminaliteit**. Dat is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. De impact ervan op slachtoffers is soms groot. In Helmond werken we aan een structurele en integrale inzet van maatregelen om dit aan te pakken.

Op basis van het Masterplan stellen we elk jaar een Uitvoeringsplan op. Daarin leggen we vast welke concrete activiteiten en interventies we inzetten om de gestelde doelen te bereiken. Daarbij gaan we ook in op de manier waarop we dat doen, namelijk in samenwerking met onze inwoners en ondernemers, en wijkgericht.

Wijkgerichte inzet

Willen we de veiligheid en leefbaarheid in Helmond versterken, dan moeten we dat met een aanpak per wijk doen. Zo doen we recht aan de unieke situatie van wijken en kunnen we afstemmen op de behoefte van de inwoners en ondernemers. Het is een ontwikkeling waar Helmond de focus op heeft. We zijn op dit moment bezig met het inrichten van een werkwijze en organisatie voor het **wijkgericht werken**. Dat doen we als onderdeel van een breder organisatieontwikkeltraject.

Om het wijkgericht werken een stevige impuls te geven, hebben we sinds het najaar van 2021 een **stadsmarinier**. Deze richt zich op de Binnenstad en werkt aan het oplossen van complexe leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken in de wijk. Dat doet hij samen met de partners, inwoners en ondernemers. De stadsmarinier stelt het resultaat en de inwoners en ondernemers in de wijk centraal. Zijn doel: de leefbaarheid in de wijk bevorderen en waarborgen, zodat inwoners zich er prettiger en veiliger voelen. De stadsmarinier pakt problematiek in de wijk direct aan.

Verschillende wijkprofessionals hebben begin 2023 signalen afgegeven dat het niet goed gaat in **Helmond-West**. We hebben het dan over signalen die betrekking hebben op de veiligheid

in de wijk, maar ook op hun eigen veiligheid. Daarop hebben we gewerkt aan een actueel en integraal beeld van de problematiek in Helmond-West. Een beeld op basis van cijfers en gesprekken in de wijk én vooral een beeld dat herkenbaar is voor inwoners en betrokken professionals. De analyse die dat opleverde hebben we gebruikt om samen met de partners in de wijk de bouwstenen te bepalen voor de vervolgaanpak. De inzet van een wijkmarinier is een onderdeel van de aanpak. De Helmondse gemeenteraad heeft hier eind 2022 voor gepleit. De voormalig stadsmarinier van Rotterdam is inmiddels aangesteld als kwartiermaker voor de wijkmarinier en gaat in september 2023 van start.

Meerjarenprogramma Jeugd

Samen met onze partners doen we al veel om onze jeugd in Helmond perspectief te bieden. Veel gaat ook goed. Maar zijn dat ook de beste interventies, sluiten ze aan op de problematiek die speelt, werken ze in samenhang en is er niet meer focus nodig? Zitten er nog witte vlekken en waar moeten we nog extra aandacht aan besteden? Kortom, doen we de juiste dingen op het juiste moment en doen we die dingen goed?

Om die vragen te beantwoorden werken Sociaal Domein en Veiligheid en Naleving

samen aan een **meerjarenprogramma jeugd**. In dit programma komen het versterken van preventie, de aanpak op risicjongeren én de aanpak op criminele jongeren samen.

Een van de belangrijkste doelen van dit programma is om (vroeg)preventie, interventies op risicjongeren en de aanpak van criminele jeugd met elkaar te verbinden. Op die manier zijn interventies beter afgestemd op wat de jongere, het systeem en de wijk nodig hebben. En tegelijkertijd stemmen we zo interventies onderling op elkaar af en versterken ze elkaar.

Van alle mooie initiatieven rondom de Helmondse jeugd maken we één samenhangend geheel dat samenkomt in en is afgestemd op de wijk. Dat gebeurt onder duidelijke regie van de gemeente, in nauwe samenwerking met de partners en met input van jeugd en hun gezinnen. Dichtbij en op maat. Als gemeente zijn we met onze partners zoveel mogelijk één loket voor onze inwoners, en met name voor onze jeugdigen.

In 2023 ontwikkelen we dit meerjarenprogramma verder. In 2024 starten we vervolgens gefaseerd met de implementatie. Omdat wij geloven dat dit programma een stevige basis is voor onze aanpak Preventie met Gezag, starten we met het meerjarenprogramma in het focusgebied van Preventie met Gezag.

Nederland zet met de ‘brede domeinoverstijgende en gebiedsgerichte aanpak’ landelijk fors in op de preventie van jeugdcriminaliteit.

Probleemanalyse: introductie van de wijken

Nederland zet met de ‘brede domeinoverstijgende en gebiedsgerichte aanpak’ landelijk fors in op de preventie van jeugdcriminaliteit. Daarvoor zijn structureel middelen beschikbaar.

Het doel is dat:

- door te investeren in perspectief en gezag criminele netwerken hun uitvoeringskracht verliezen;
- de invloed van criminelen op jongeren wordt teruggedrongen, doordat jongeren weerbaarder worden tegen criminaliteit;
- wordt voorkomen dat jongeren in aanraking komen met criminaliteit of doorgroeien tot beroepscriminelen.

De jeugdcriminaliteit daalt. Toch zien we dat jeugdcriminaliteit onder een kleine groep jongeren een hardnekkig probleem is met een grote maatschappelijke impact. Daarnaast groeien jongeren uit kwetsbare gezinnen en wijken op in een omgeving met een opeenstapeling van problemen. Denk daarbij aan armoede, schuldenproblematiek, gebrek aan startkwalificatie of de aanwezigheid van criminaliteit. Dat maakt hen extra vatbaar voor ronselen door de onderwereld. Ook komt het voor dat (soms ook jonge) jongeren zichzelf aanbieden aan criminelen, af en toe ook jongeren die in betere omstandigheden opgroeien.

In de inleiding stond het al: uit cijfers van het platform Zicht op Ondernijning blijkt dat in sommige wijken in Helmond 1 op de 8 jongeren een groot risico loopt om in de drugscriminaliteit te belanden. Helmond-West scoorde in dat onderzoek het hoogste van alle wijken in Nederland.

inwoners

	94.934	inwoners totaal
	9 %	eenoudergezinnen
	18 %	inkomen niet hoger dan 130% sociaal minimum

kinderen van 0 tot 12 jaar

	38 %	onder de 12 jaar met een niet-westerse achtergrond
	21 %	loopt risico op een onderwijsachterstand
	13,3 %	groeit op in armoede

jeugd / jongeren van 12 tot 27

	17.209	kinderen en jongeren van 12 tot 27 jaar
	1,4 %	t/m 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasserings-maatregel
	23,3 %	22-jarigen zonder startkwalificatie
	3,1 %	t/m 27 jaar in de bijstand
	7,2 %	dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit

aantal geregistreerde incidenten in 2022 per 1000 inwoner

	24	incidenten overlast
	28	incidenten vernieling
	7	incidenten geweld
	24	vermogensdelicten

rapportcijfers van de inwoners

	7,2	veiligheid
	7,5	leefbaarheid
	6,1	sociale cohesie/ sociale controle

Cijfers Gemeente Helmond 2022

Gemeente Helmond 2022**Introductie van de drie wijken: het focusgebied**

Het is dan ook geen verrassing dat we de wijk Helmond-West als geprioriteerde wijk aandragen voor de Preventie met Gezag aanvraag. Gelet op de cijfers, beelden en ervaringen van de professionals nemen we ook de wijken Helmond-Oost en Binnenstad mee in deze aanvraag.

We laten de cijfers zien in infographics. Daarbij sluiten we aan bij de categorieën van criminaliteits- en bredere factoren. Deze zijn ook door het ministerie van Justitie en Veiligheid gebruikt voor de selectie van de Preventie met Gezag gemeenten. De infographics geven een goed en uniform cijfermatig overzicht, waarbij we starten met een infographic voor Helmond als stad. Het inzicht per wijk verdiepen we telkens in de tekst van dit hoofdstuk.

Opvallend voor de drie aandachtswijken zijn de volgende negatieve scores:

- de grote groep jongeren zonder startkwalificatie en het aantal kinderen dat risico loopt op onderwijsachterstand;
- het grote aantal kinderen dat opgroeit in armoede;
- het aantal huishoudens met problematische schulden;
- het aantal jongeren tot 27 jaar in de bijstand;
- hogere cijfers op criminaliteit (waarbij Helmond-West opvallend juist onder het Helmonds gemiddelde scoort, met uitzondering van vernieling en geweld);
- het aantal risicojongeren dat dreigt af te glijden naar criminaliteit.

inwoners

	4.654	inwoners totaal
	11 %	eenoudergezinnen
	28,2 %	inkomen niet hoger dan 130% sociaal minimum

kinderen van 0 tot 12 jaar

	57 %	onder de 12 jaar met een niet-westerse achtergrond
	39 %	loopt risico op een onderwijsachterstand
	26,6 %	groeit op in armoede

jeugd / jongeren van 12 tot 27

	804	kinderen en jongeren van 12 tot 27 jaar
	1,3 %	t/m 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasserings-maatregel
	36 %	22-jarigen zonder startkwalificatie
	3,3 %	t/m 27 jaar in de bijstand
	13,7 %	dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit

aantal geregistreerde incidenten in 2022 per 1000 inwoner

	22	incidenten overlast
	38	incidenten vernieling
	9	incidenten geweld
	18	vermogensdelicten

rapportcijfers van de inwoners

	7	veiligheid
	7	leefbaarheid
	5,8	sociale cohesie/ sociale controle

Cijfers Helmond-West 2022

Helmond-West 2022

Helmond-West behoort met de Binnenstad tot de oudste delen van Helmond. De wijk staat bekend als volkswijk en bestaat uit twee buurten: Houtsdonk en Oud-West. De wijk wordt ook wel 't Haagje genoemd. Het spoor doorkruist de wijk. Er zijn relatief veel huurwoningen.

De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in het opknappen van de huizen, pleintjes, straten en speelveldjes in Helmond-West. Dat is gedaan door onder andere de woningbouwcorporatie en de gemeente.

Een actueel veiligheidsbeeld van de gemeente laat zien dat Helmond-West te maken heeft met problematiek op het gebied van criminaliteit, onveiligheidsgevoel en risicjongeren.

Algemeen

In Helmond-West wonen 4.654 mensen (+/- 5% van de totale gemeente Helmond). De vergrijzing

neemt er toe en het aantal kinderen en jongeren af. De laatste jaren zien we dat er steeds meer mensen met een niet-Nederlandse afkomst komen wonen. Dat zijn vooral mensen uit Polen of uit één van de andere Midden en Oost-Europese (MOE-) landen.

De helft van de woningen in Helmond-West zijn van woningcorporatie woCom. In de buurt Houtsdonk is dat zelfs bijna 70%.

We kunnen de inwoners in de wijk grofweg in delen in drie groepen:

- Inwoners van oudsher en opvolgende generaties
- Inwoners met een migratieachtergrond met een diversiteit aan culturen
- Nieuwe inwoners: 'import van buiten Helmond' (zoals hoogopgeleiden en expats die werken in Brainport)

Als we inwoners van Helmond-West vragen om een rapportcijfer te geven aan hoe veilig zij zich voelen in de wijk, dan is dat een 7. Dat is ongeveer gelijk aan het gemiddelde voor heel Helmond.

We hebben interviews met professionals en inwoners van de wijk gehouden. De belangrijkste cultuurkenmerken (normen en waarden) die daaruit naar voren kwamen, zijn:

- de gesloten cultuur: er is weinig vertrouwen in de overheid, de overheid wordt op afstand gehouden en de meldingsbereidheid is (door cultuur en angst) laag;
- een hoge sociale cohesie: er is veel sociale controle, inwoners voelen zich verbonden met elkaar en er is een 'ons kent ons' gevoel.

Jeugd en gezin

In Helmond-West wonen 804 kinderen (0 tot 12 jaar) en jongeren (12 tot 27 jaar). 57% van de kinderen is van niet-westerse afkomst. Voor heel Helmond is dat 38%. Jeugdigen tot 17 jaar in deze wijk komen vaak uit Polen, Afrika of Azië, jeugdigen in de leeftijd 12 tot 22 jaar vaak uit Marokko.

In de wijk is 11% een eenoudergezin - gemeentebreed is dat 9%. 1,3% van de jeugdigen tot en met 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasseringsmaatregel. Dat is ongeveer gelijk met het percentage voor heel Helmond.

Onderwijs

36% van de 22-jarigen in Helmond-West heeft geen startkwalificatie. In heel Helmond is dat 23,3%. Dat is dus fors hoger. Bovendien loopt 39% van de kinderen risico op een onderwijsachterstand. Voor de hele gemeente ligt dat percentage aanzienlijk lager: 21%. Het gemiddelde opleidingsniveau van inwoners in Helmond-West ligt lager dan in alle andere wijken.

Sociaal-economische status

In Helmond-West groeit meer dan een kwart van de kinderen op in armoede: 26,6%. Dat is twee keer (!) zoveel als in de hele gemeente. Het aantal huishoudens met problematische

schulden is 15,5%. Voor heel Helmond is dat 9,7%. 3,3% van de jongeren zit op dit moment in de bijstand. Ook dat is meer dan het gemiddelde in de rest van Helmond: 2,5%. De arbeidsparticipatie van inwoners en specifiek die in Houtsdonk - is de laagste van heel Helmond. Het besteedbaar inkomen ligt ongeveer € 10.000 onder het Helmonds gemiddelde. Van alle huishoudens heeft 28,8% een inkomen dat niet hoger is dan 130% van het sociaal minimum.

Leefomgeving

Als we inwoners van Helmond-West vragen om een rapportcijfer te geven aan hoe veilig zij zich voelen in de wijk, dan is dat een 7. Dat is ongeveer gelijk aan het gemiddelde voor heel Helmond. Voor de leefbaarheid geven zij hetzelfde cijfer.

Dat ligt dan weer onder het Helmonds gemiddelde (7,5). De sociale cohesie ofwel sociale controle waarderen de inwoners met een 5,8. Voor heel Helmond is dat een 6,1.

Criminaliteit

We hebben ook gekeken naar het aantal geregistreerde incidenten. Die voor overlast (22), vernielingen (38) en het aantal gewelds- (9) en vermogensdelicten (18) in 2022 per 1.000 inwoners liggen lager voor heel Helmond. Met name Houtsdonk scoort hoger op deze twee categorieën. Het aantal vernielingen en het aantal geweldsdelicten is dan weer hoger: respectievelijk 38 ten opzichte van 28 en 9 ten opzichte van 7 per 1.000 inwoners.

Zoals ook vorig jaar in de media gepubliceerd: het percentage risicojongeren dat dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit is hoog. Het gaat dan om 13,7% van de risicojongeren. Voor heel Helmond is dat 7,2%. Het aandeel vermogensdelicten en geweldsdelicten ligt iets hoger dan gemiddeld, met name in Houtsdonk.

Inwoners in Helmond-West melden relatief vaak jeugdoverlast. Dat doen ze vooral bij de politie en minder bij de gemeente. Samen met de Binnenstad is Helmond West ook de wijk waar inwoners de grootste overlast ervaren van (hang) jongeren. Ook hebben we gekeken naar alle delicten in Helmond-West waarbij de verdachten wijkbewoners zijn. 32,4% van die verdachten blijkt 23 jaar of jonger te zijn.

Alle geïnterviewde inwoners en professionals geven aan dat drugscriminaliteit het meeste voorkomt in Helmond-West. Vier respondenten vertellen dat er al op de basisschool sprake is van druggebruik, in het bijzonder 'miauw miauw' (4-MMC). Politieregistraties bevestigen dat beeld van drugsproblematiek trouwens niet, maar dat kan meerdere oorzaken hebben. Denk bijvoorbeeld aan de lage meldingsbereidheid.

Uit het platform Zicht op Ondernijning komen nog de volgende gegevens:

- Het percentage woningen in Helmond-West met een verhoogd risico op een hennepkwekerij is relatief hoog: 34% ten opzichte van 21% in heel Helmond en 9,3% in Nederland. Dat geldt ook voor de Binnenstad en Helmond-Oost.
- In Helmond is 5,4% van de inwoners veroordeeld voor een misdrijf in Nederland (cijfers uit 2016), in Helmond-West is dat 10,9%. Dit is vergelijkbaar met de Binnenstad en Helmond Oost.
- In Helmond-West is 10,6% van de bedrijven veroordeeld of in handen van een veroordeeld bestuurder of eigenaar. Landelijk is dit 8,6%.
- In Helmond-West is 4% van de inwoners verdachte (geweest) van een ondernijning delict, dit is landelijk 1,1%. De Binnenstad is daarin vergelijkbaar met Helmond-West.

inwoners

	7.901	inwoners totaal
	10 %	eenoudergezinnen
	29 %	inkomen niet hoger dan 130% sociaal minimum.

kinderen van 0 tot 12 jaar

	50 %	onder de 12 jaar met een niet-westerse achtergrond
	37 %	loopt risico op een onderwijsachterstand
	23,6 %	groeit op in armoede

jeugd / jongeren van 12 tot 27

	1.406	kinderen en jongeren van 12 tot 27 jaar
	1,6 %	t/m 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasserings-maatregel
	33,6 %	22-jarigen zonder startkwalificatie
	5,7 %	t/m 27 jaar in de bijstand
	10,1 %	dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit

aantal geregistreerde incidenten in 2022 per 1000 inwoner

	30	incidenten overlast
	41	incidenten vernieling
	11	incidenten geweld
	27	vermogensdelicten

rapportcijfers van de inwoners

	6,9	veiligheid
	6,9	leefbaarheid
	5,6	sociale cohesie/ sociale controle

Helmond-Oost 2022

Helmond-Oost bestaat uit drie buurten: de Bloemenbuurt, het Straakven en de Beisterveldse Broek. De wijk is grotendeels gebouwd in de naoorlogse periode (1950 - 1979). In Helmond-Oost woont 8% van de Helmondse bevolking.

Algemeen

In Helmond-Oost wonen 7.901 mensen (+/- 8% van de totale gemeente Helmond). De leeftijdsverdeling wijkt er niet veel af van die in de hele gemeente. De vergrijzing in dit deel van Helmond gaat minder hard dan in andere delen van de gemeente. Steeds meer inwoners hebben geen Nederlandse herkomst: 41% tegenover 31% voor heel Helmond. Zij zijn vooral afkomstig uit Polen of een van de andere MOE-landen. De groep van Turkse en Marokkaanse komaf is in Helmond-Oost groter dan gemiddeld in Helmond.

Inwoners van Helmond-Oost zijn over het algemeen minder weerbaar. Dat komt door een lagere arbeidsparticipatie, lagere inkomens, meer schuldenproblematiek en een lager onderwijsniveau.

Jeugd en gezin

In Helmond Oost wonen 1.406 kinderen en jongeren. 50% van de kinderen heeft een niet-westerse achtergrond. Ter vergelijking: voor heel Helmond is dat 38%. Vooral de groep kinderen en jongeren met een Turkse of Marokkaanse afkomst is relatief groter dan in andere wijken. Maar ook de groep kinderen en jongeren met een Poolse of Aziatische achtergrond is er relatief groot.

In de wijk is 10% een eenoudergezin - gemeentebreed is dat 9%). Het aantal eenoudergezinnen stijgt in deze wijk bovendien sneller dan gemiddeld in Helmond. 1,6% van de jeugd tot en met 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasseringsmaatregel. Dat is iets hoger dan het percentage voor heel Helmond breed: 1,4%.

Onderwijs

In Helmond-Oost heeft 33,7% van de 22-jarigen geen startkwalificatie. Dat is flink hoger dan in de rest van Helmond (23,3%). 37% van de kinderen tot 12 jaar loopt risico op een onderwijsachterstand. Voor heel Helmond is dat 21%.

Sociaal economische status

23,6% van de kinderen in Helmond Oost groeit op in armoede. In de hele gemeente is dat 13,3%. Het aantal huishoudens met problematische schulden is 15% ten opzichte van 9,7% in de rest van Helmond. Op dit moment zit 5,1% van de jongeren in de bijstand. Dat is ruim twee keer zoveel als het gemiddelde voor de hele gemeente.

Leefomgeving

Vragen we de inwoners van Helmond-Oost een rapportcijfer te geven voor hoe veilig zij zich voelen in de wijk, dan geven ze een 6,9. Dat is iets lager dan het gemiddelde in heel Helmond: 7,2. Ook voor de leefbaarheid geven de inwoners een 6,9. Dat is het laagst van alle wijken. De sociale cohesie en sociale controle waarderen de inwoners met een 5,6. Voor heel Helmond is dat een 6,1.

Criminaliteit

In 2022 waren er 30 geregistreerde incidenten van overlast, 41 van vernielingen, 11 van gewelds- en 27 van vermogensdelicten per 1.000 inwoners in Helmond-Oost. Dat ligt hoger dan het aantal voor heel Helmond. Dat geldt vooral voor het aantal geweldsdelicten: 11 ten opzichte van 7 voor de hele gemeente. Het percentage risicojongeren dat dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit ligt op 10,1%. Voor heel Helmond is dat 7,2%.

inwoners

	7.901	inwoners totaal
	10 %	eenoudergezinnen
	29 %	inkomen niet hoger dan 130% sociaal minimum.

kinderen van 0 tot 12 jaar

	50 %	onder de 12 jaar met een niet-westerse achtergrond
	37 %	loopt risico op een onderwijsachterstand
	23,6 %	groeit op in armoede

jeugd / jongeren van 12 tot 27

	1.406	kinderen en jongeren van 12 tot 27 jaar
	1,6 %	t/m 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasserings-maatregel.
	33,6 %	22-jarigen zonder startkwalificatie
	5,7 %	t/m 27 jaar in de bijstand
	10,1 %	dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit

aantal geregistreerde incidenten in 2022 per 1000 inwoner

	30	incidenten overlast
	41	incidenten vernieling
	11	incidenten geweld
	27	vermogensdelicten

rapportcijfers van de inwoners

	6,9	veiligheid
	6,9	leefbaarheid
	5,6	sociale cohesie/ sociale controle

Helmond-Binnenstad 2022

De Binnenstad is de grootste en oudste wijk in Helmond. De wijk bestaat uit de buurten Centrum, Leonardus, Heipoort, Vossenbergh, Stationsgebied, Annabuurt/Suytkade en Steenweg. Vooral de inwoners van die eerste drie ervaren substantiële problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid. Dat laat recent onderzoek zien. Hoe leefbaar en veilig de buurt aanvoelt staat onder druk. Dat komt onder andere doordat er meer vermogens- en geweldsdelicten, verloedering en overlast zijn dan in andere buurten in Helmond.

Algemeen

De Binnenstad is grofweg de vooroorlogse stadskern van Helmond. Er wonen 16.346 inwoners (ruim 17% van het totaal in de gemeente). Vergeleken met de andere wijken in Helmond wonen er meer mensen in de leeftijd van 23 t/m 39 jaar. Steeds meer inwoners hebben een andere dan de Nederlandse afkomst. Er is ook vergrijzing, maar die gaat hier toch iets minder hard dan in andere delen van Helmond.

De buurten Heipoort, Leonardus en Vossenbergh hebben een jongere bevolking. Ook is er een hoger percentage inwoners met een niet-Nederlandse herkomst en liggen de inkomens- en arbeidsparticipatieniveaus lager dan gemiddeld in Helmond.

Jeugd en gezin

In totaal wonen er 2.909 kinderen en jongeren in de Binnenstad. Het aantal kinderen tot en met 11 jaar groeit de laatste jaren. Net als in Helmond-West vinden we hier de meeste jongeren met niet-Nederlandse afkomst, namelijk 56%. Er is vooral veel jeugd met een Turkse of Marokkaanse afkomst in vergelijking met andere wijken. Ook is de groep jeugd met een Afrikaanse achtergrond (anders dan Marokkaans) relatief groot in deze wijk.

In de wijk is 9% een eenoudergezin. Dat komt overeen met het gemiddelde in de gemeente. Net als in heel Helmond zien we dat het aantal

eenoudergezinnen en eenpersoonshuishoudens toeneemt. 2,1% van de jeugdigen tot en met 17 jaar heeft een jeugdbescherming- of jeugdreclasseringsmaatregel. Dat is hoger dan het percentage voor Helmond breed: 1,4%.

Onderwijs

In de Binnenstad heeft 33,5% van de 22-jarigen geen startkwalificatie. Dat is flink hoger dan in de rest van Helmond: 23,3%. Ook loopt 38% van de kinderen risico op het oplopen van een onderwijsachterstand. Ook dat is fors hoger dan in de hele gemeente: 21%.

Sociaal-economische status

In de Binnenstad groeit meer dan een kwart van de kinderen op in armoede: 26,8%. Dat is ook hier dus twee keer (!) zoveel als in de hele gemeente. Het aantal huishoudens met problematische schulden is 14,9%. Voor heel Helmond is dat 9,7%. 3,1% van de jongeren zit op dit moment in de bijstand. Ook dat is meer dan het gemiddelde in Helmond: 2,5%.

Leefomgeving

Als we inwoners van de Binnenstad vragen om een rapportcijfer te geven aan hoe veilig zij zich voelen in de wijk, dan is dat een 6,6. Dat is lager dan het gemiddelde in heel Helmond: 7,2. Voor de leefbaarheid geven de inwoners het rapportcijfer 7 en dat is samen met het cijfer voor Helmond West en Helmond-Oost het laagst van alle wijken. Voor de totale gemeente is dat 7,5. De sociale cohesie ofwel sociale controle waarderen de inwoners met een 5,7. Voor heel Helmond is dat een 6,1.

Criminaliteit

We hebben ook voor de Binnenstad gekeken naar het aantal geregistreerde incidenten. Die voor overlast (55), vernielingen (63) en het aantal gewelds- (16) en vermogensdelicten (60) in 2022 per 1.000 inwoners liggen stuk voor stuk flink hoger dan voor heel Helmond. Het percentage risicojongeren dat dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit is 11,3%. Voor de hele gemeente is dat 7,2%.

Het focusgebied (Helmond-West, Helmond-Oost en Binnenstad) door de ogen van de professionals

De wijkprofessionals schetsen een zorgelijk beeld als het gaat om hoe inwoners leven, gezinnen functioneren en risico's zich stapelen in het focusgebied.

Afstand tot de samenleving

- Er is een grote afstand tussen de leefwereld van de inwoners en de systeemwereld. Het vertrouwen in de overheid is minimaal (zo waren bijvoorbeeld in Helmond-West omgekeerde Nederlandse vlaggen zichtbaar die mensen voor hun ramen hingen).
- Inwoners begrijpen niet altijd wat we van hen verwachten en de drempel voor hulp of gemeentelijke voorzieningen is hoog. De professionals zijn niet genoeg aanwezig en bereikbaar in de wijk zelf.

Gezinnen

- Er is armoede in de gezinnen en veel schuldenproblematiek in de wijken.
- Er zijn relatief veel eenoudergezinnen met problemen. Het hulpaanbod is voor hen niet altijd even toegankelijk. En hebben ze zich daar eenmaal voor opgegeven, dan is de wachtlijst vaak erg lang.
- Er is sprake van lichtverstandelijkebeperkings- (LVB) problematiek bij ouders en kinderen. Hierop is niet altijd zicht.
- Het komt geregeld voor dat ouders de Nederlandse taal niet voldoende beheersen of laaggeletterd zijn.
- Problemen gaan vaak over van ouders op kinderen (intergenerationele overdracht). Dat geldt voor gebrek aan perspectief, maar ook voor deelname aan criminaliteit. Professionals zien dat enkel insteken op de jeugd niet genoeg is. Een systeemgerichte aanpak is noodzakelijk.

Onderwijs

- De problematiek op de scholen wordt steeds complexer. Het gedrag van de straat en (de gevolgen) van criminaliteit dringen de scholen binnen. Docenten hebben niet de skills en mogelijkheden om dit naast hun onderwijstaken goed op te pakken. Ook zijn ze zich niet altijd bewust van de zorgelijke signalen. En als ze signalen wél herkennen, weten ze vaak niet waar ze daarmee terecht kunnen.
- De jongeren uit de drie wijken volgen vaak lage onderwijsniveaus. Zij hebben vaak zelf het idee dat een goede opleiding en baan met bijbehorend inkomen niet voor hen weggelegd zijn.
- We hebben de overgang van jeugd van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs (of van speciaal onderwijs naar beroepsonderwijs) niet altijd in beeld. Daardoor verliezen we jongeren uit het zicht. De samenwerking tussen de scholen kan beter.

Problematisch gedrag jongeren

- Het is niet vanzelfsprekend dat jongeren uit deze wijken meedoen aan reguliere vrijetijdsbestedingsactiviteiten. Bovendien is er in de wijken ook weinig te doen. Dat leidt tot verveling en vervolgens tot baldadigheid.
- Professionals vermoeden dat jongeren in deze wijken worden geronseld voor criminele activiteiten. Het motief waarom

ze erop ingaan is niet altijd duidelijk. We vermoeden dat dat vaak financieel is, maar er kan ook druk vanuit het netwerk zijn om mee te doen.

- Er is een problematische jeugdgroep die zich schuldig maakt aan vernieling, intimidatie en drugscriminaliteit. Binnen die groep lopen risicojongeren en jonge aanwas door elkaar heen.

Online/offline

- De onlinewereld gaat snel. Niet alleen voor ouders maar ook voor professionals is de ontwikkeling soms lastig bij te benen. Bij jongeren die zich schuldig maken aan criminaliteit in de onlinewereld ontbreekt een moreel kompas. Dat komt ook omdat slachtoffers minder zichtbaar zijn.
- Voor professionals is het nauwelijks zichtbaar wat er zich online allemaal afspeelt.

Wonen

- De woningbouwcorporatie ziet woonfraude toenemen. Ook betalingsachterstanden lopen op.
- Met name in Helmond-Oost is er een concentratie van huisvesting van kwetsbare groepen in de wijk. Denk bijvoorbeeld aan maatschappelijke opvang.
- Er is weinig tot geen perspectief voor jongeren op een woning.

Samenwerking en zichtbaarheid in de wijken door professionals

Er is een grote afstand tussen inwoners en overheid. Dat komt voor een deel doordat de professionals minder aanwezig zijn in de wijken. De wijkagent, de maatschappelijk werker of de jongerenwerker die zijn uren voornamelijk doorbracht in de wijk zelf is er niet of nauwelijks meer. Daardoor is er ook minder zicht op wat er speelt in de wijk, en achter de voordeur. Dat zorgt er op zijn beurt

weer voor dat de drempel voor inwoners om hulp te zoeken ook steeds hoger wordt. Maar ook professionals onderling vinden elkaar minder snel. Signalen over kinderen, jongeren en hun gezinnen worden te weinig waargenomen of niet op tijd gedeeld. Denk bijvoorbeeld aan verzuimzaken. De samenwerking kan beter - alleen zo kan er een meer sluitende aanpak komen.

Beschermende factoren tegen afglijden naar criminaliteit

Beschermende factoren zijn dingen die de kans op rekrutering voor de criminaliteit verkleinen. Denk bijvoorbeeld aan een zinvolle vrijetijdsbesteding, moreel inzicht of een betekenisvolle, steunende derde hebben. Professionals geven aan dat zij in het focusgebied ook beschermende factoren zien:

- Helmond-West is een naar binnen gekeerde wijk. Inwoners zorgen voor elkaar en lossen problemen onderling op. Dat is ook de kracht van de wijk en we zien dat terug in het rapportcijfer voor de sociale cohesie. Aan de andere kant kan dit wel de reden zijn dat er minder meldingsbereidheid is en waarom de criminaliteitscijfers er lager zijn dan het gemiddelde in Helmond.
- De school is een veilige plek voor jongeren, waar veel zicht op ze is en op hun omstandigheden.
- We hebben in Helmond een paar voorzieningen die jongeren goed weten te bereiken en te binden, zoals de Droomfabriek en Walhallab. Jongeren voelen zich er thuis. Zij zijn een goed voorbeeld van hoe het ook kan.

Conclusie

De cijfers en de 'straat informatie' laten het al zien: de omvang van de problematiek in de drie wijken is fors. Kijken we naar de indicatoren, dan is er in de wijken een voedingsbodem voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Vooral het hoge aantal kinderen dat opgroeit in armoede, geen startkwalificatie heeft en dat dreigt af te glijden in (drugs)criminaliteit is zorgwekkend.

Onze aanpak richt zich daarom op deze drie wijken. Het zwaartepunt van de aanpak leggen we op Helmond-West.

Kinderen en jongeren belanden nooit van het één op het andere moment in de zware criminaliteit. Crimineel gedrag groeit langzaam.

De doelgroep

De grondstoffen daarvoor zijn risicofactoren en het ontbreken van beschermende factoren in het leven van kinderen en jongeren. Die factoren komen ze in verschillende fasen van hun leven tegen. Het is belangrijk om in elke fase en situatie van een jeugdige goed zicht op deze factoren te hebben en er op een goede manier op in te zetten. Op deze manier kun je risico's aanpakken en mogelijkheden vergroten.

Het programma Preventie met Gezag sluit aan op de levensfasen en bijbehorende uitdagingen en risico's. Daarnaast kent de ontwikkeling in de criminaliteit verschillende stadia:

- Risicjongeren
- Potentiële jonge aanwas: risicjongeren met zichtbaar problematisch gedrag
- Jonge aanwas
- Doorgroeiers en harde kern

In de aanpak Preventie met Gezag legt Helmond de focus op de potentiële jonge aanwas en de jonge aanwas.

Risicjongeren

De analyse laat zien dat er in de drie wijken bij veel jeugd een combinatie van risicofactoren aanwezig is. Tegelijkertijd zijn hun beschermende factoren minimaal. Er is veel armoede, er is veel afstand tot de maatschappij, het vertrouwen in de overheid is laag, er is LVB- problematiek en er zijn veel eenoudergezinnen. Jongeren die opgroeien in deze wijken onder deze omstandigheden zijn de risicjongeren. Zij nemen

(nog) geen deel aan criminele activiteiten en het is ook niet gezegd dat dit gaat gebeuren, maar ze zijn kwetsbaar. In ieder geval zolang we de risicofactoren niet verminderen en de beschermende factoren niet vergroten.

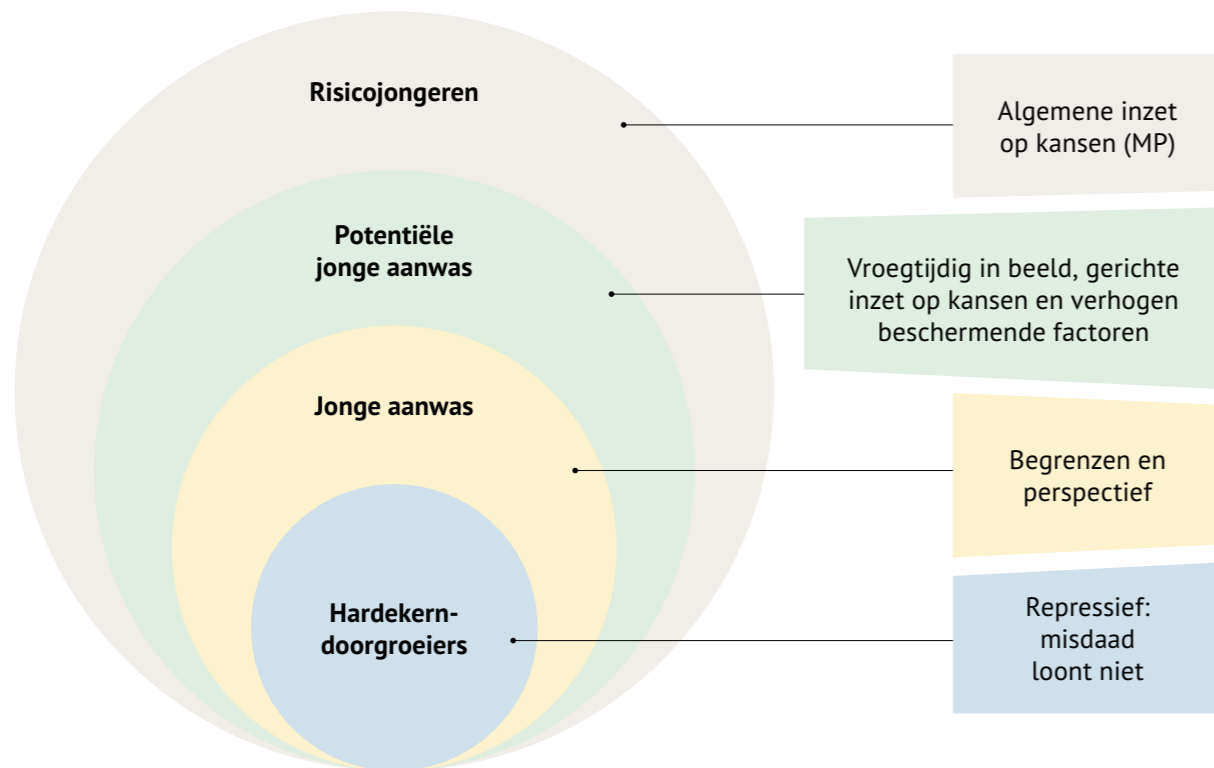
Belangrijke beschermende factoren zijn vooral het vergroten van de betrokkenheid van ouders, het stimuleren van deelname aan school, vrijetijdsbesteding en je bewust zijn van de valkuilen van criminaliteit. We richten ons daarom met ons meerjarenprogramma Jeugd op alle jeugdigen van 0-27 jaar in de drie wijken en hun gezinnen. We hebben daarbij aandacht voor de omstandigheden van de risicjongeren en hun gezinnen.

Potentiële jonge aanwas: risicjongeren met zichtbaar problematisch gedrag

Binnen deze groep risicjongeren vallen de jongeren op die meer problematisch en grensoverschrijdend gedrag gaan vertonen. Dat is niet altijd meteen crimineel gedrag.

Zorgelijk of problematisch gedrag kan bijvoorbeeld zijn:

- Omgaan met veel oudere jongeren die bekend zijn bij politie.
- Jonge jeugd die inwoners intimideert in het winkelcentrum.
- Een grote mond hebben tegen docenten op de basisschool.
- Een buitengewone interesse voor geld en drugs.

Deze zachte signalen kunnen wijzen op de start van een criminele carrière. Professionals hebben afzonderlijk hun zorgen, maar ze delen die nog niet (altijd) met elkaar. Tegelijkertijd dreigen ouders de grip op hun kind te verliezen. Ze hebben weinig zicht op het gedrag dat het vertoont en de gevaren die het loopt.

Als de eerste ernstige vergrijpen zijn gepleegd, kunnen we achteraf constateren dat de signalen al veel eerder in beeld waren. Het is daarom deze doelgroep waar we als gemeente en partners eerder grip op willen krijgen. Die we willen helpen om het gedrag om te buigen vóór de criminaliteit en het verdienen van geld ze in hun greep krijgt. Vroegsignalering, een sluitend netwerk en een (vrijwillig) hulpaanbod dat bij ze past zijn belangrijk.

De jonge aanwas

Dit zijn de jongeren die daadwerkelijk hun eerste actieve stappen hebben gezet binnen

de criminaliteit. Die zich schuldig maken aan onder meer (betrokkenheid bij) drugs dealen, roofovervallen en geweldpleging. Naast het begrenzen van gedrag is er hulp nodig om deze groep goede alternatieven te bieden.

Doorgroeiers en hardekern

Hieronder rekenen we de jongeren die zich volledig gericht hebben op een criminele carrière. Ze voeren criminele activiteiten uit, hebben meerdere ernstige antecedenten op hun naam en zijn minder zichtbaar in de wijk maar juist daarbuiten actief in het criminele circuit.

Onze inzet op deze jongeren is in eerste instantie repressief. Het doel daarvan is bestraffen en aan risicjongeren en jonge aanwas laten zien dat misdaad niet loont. Hier zijn in eerste instantie de justitiepartners aanzet, maar dat is altijd in samenwerking met een aanbod vanuit de zorgpartners.

Ambitie

De brede ambitie die we in Helmond voor onze jeugd hebben, hebben we zo verwoord: Helmond is een jeugdvriendelijke stad waar alle jeugd gezond, veilig en kansrijk kan opgroeien.

Dit vertalen we naar de volgende ambitie voor Preventie met Gezag:

Helmond is een stad waar alle jongeren gezond, veilig en kansrijk opgroeien, omdat de voedingsbodem voor criminaliteit is aangepakt en de weerbaarheid van jongeren en hun gezinnen is vergroot.

We weten dat die ambitie fors is. Zeker gelet op de problematiek in sommige wijken. Maar met de lokale kracht van de samenwerking met onze partners gaan we niet voor minder. Want voor de ambitie én voor het plan dat voor u ligt, hebben we ons als gemeente Helmond - als regievoerder - een belangrijk doel gesteld: we hebben **één gezamenlijke ambitie met één plan van alle partners samen**. Of het nou om preventie, gezag of alles daartussen gaat, als professionals in Helmond staan en gaan hiervoor. Samen!

Bij het maken van dit plan hebben we onze partners op allerlei manieren betrokken:

- We hielden een inspiratiesessie in mei 2023 voor alle professionals in en buiten Helmond. De uitnodiging is via LinkedIn breed verspreid, waarop zo'n 30 professionals met heel verschillende achtergronden zijn ingegaan.

We zijn informeel met elkaar in gesprek gegaan, hebben ideeën opgehaald en verbindingen gelegd.

- We hebben verschillende verdiepende interviews met partners gehouden. Die gebruikten we voor de gezamenlijke analyse en richting: de grondslag voor dit plan.
- In juli en augustus 2023 hielden we twee werksessies. Daarin zijn we met elkaar op inhoud aan de slag gegaan. Alle ruim veertig professionals namen actief en betrokken deel. Dat leverde waardevolle inzichten en input op voor dit plan.
- In de werksessie van 12 juli droomden wij samen over onze doelen en ambities voor de aanpak van jeugdcriminaliteit en de toekomst van risicjongeren. De opbrengst daarvan is terug te vinden op bladzijde 33.
- Ook hielden we werksessies per thema met de direct betrokken professionals. Dat deden we om plannen verder uit te werken. Dat leverde de basis op voor bijna alle uitgewerkte interventies.

Onze ambitie vertalen we naar doelen en bijbehorende thema's waaronder we het "hoe" uitwerken.

Onze doelen

1. In het focusgebied zijn we als gezamenlijke partners zichtbaar en laagdrempelig aanwezig voor onze jongeren en inwoners. Zowel met daadkrachtige preventieve maatregelen als wanneer we jongeren zichtbaar begrenzen (met perspectief).
2. We verhogen de veiligheid in en om de scholen in het focusgebied (specifiek op de vier scholen waar we starten) en we verlagen het schoolverzuim en het aantal voortijdig schoolverlaters in het focusgebied.

3. We bieden jongeren die in de doelgroep (potentiële) jonge aanwas vallen in het focusgebied meer kans op werk en bieden mogelijkheden om de schuldendruk te verlagen. Hiermee dringen we het aandeel jeugdigen in de bijstand en met financiële problemen verder terug.
4. We stellen in het focusgebied duidelijk grenzen door als gezag zichtbaar aanwezig te zijn en zichtbaar te laten zien dat crimineel gedrag aangepakt wordt.
5. Voor vijf gezinnen in het focusgebied waar sprake is van intergenerationele (ondermijnende) criminaliteit doorbreken we de problematiek.

Bijbehorende thema's:

1. Gezamenlijke aandacht en aanwezigheid in de wijk en in de leefwereld van de jongeren.
2. De school als centrale plek in onze aanpak. Zowel qua organisatie als fysiek en met interventies (zoals rondom schoolverzuim, een van de belangrijke risicofactoren).
3. Sociaal-economisch perspectief door schuldenaanpak en het vergroten van deelname aan de arbeidsmarkt.
4. Grenzen stellen: waar mogelijk direct samen met perspectief (thema 3).
5. Intergenerationele overdracht doorbreken door een systeemgerichte aanpak. Zo voorkomen we dat gebrek aan perspectief en deelname aan criminaliteit overgaat van ouder op kind.

Uitgangspunten

Naast deze vijf thema's kiezen wij voor twee uitgangspunten. Deze zijn terug te vinden in alle thema's en het hele plan. We kozen voor deze uitgangspunten omdat we het er als professionals over eens waren dat er in Helmond ook al veel goede en mooie initiatieven en interventies zijn. Ook de adviezen uit de Wegwijzer Jeugd en Veiligheid van het CCV en Bureau Beke zijn bepalend voor onze keuze.

Onze uitgangspunten zijn:

1. **We maken gebruik van dat wat er al is. Dit versterken we, verbeteren we en vullen we aan, waarbij we oog hebben voor onze blinde vlekken.** Onze inzet is altijd gericht op verbinding en synergie. Samen sterk en samenhang tussen alles wat er is.
2. **We houden focus.** De problematiek is groot en complex, dus focus is essentieel. Wij kennen onze stad, de problematiek en onze jeugd. Op basis daarvan hebben we de focus in dit plan bepaald, maar houden we ook focus bij de uitvoering.

Deze thema's en uitgangspunten zorgen voor duidelijke richting voor het plan. Dat plan is verder uitgewerkt in deel twee van dit stuk.

Perspectief

- PASSEND perspectief voor alle jongeren.
- Beter perspectief voor jongeren én ouders op positief meedoen aan de samenleving.
- Gelijke kansen voor alle jongeren in Helmond.
- Meer jongeren naar school, aan het werk of op een andere manier 'lekker bezig'.

Wijken

- Jongeren denken en doen actief mee in de wijken (jongerenparticipatie).
- Bijzondere doelgroepen zijn meer evenredig over de wijken verdeeld.
- Kansrijke kinderen en jongeren blijven in de wijken wonen.
- Problemen worden eerder gesignaleerd.
- De inzet vindt plaats met en in de wijk.
- Inwoners (jong en oud) zijn weer trots op hun wijk en op hun eigen kunnen.

Criminaliteit

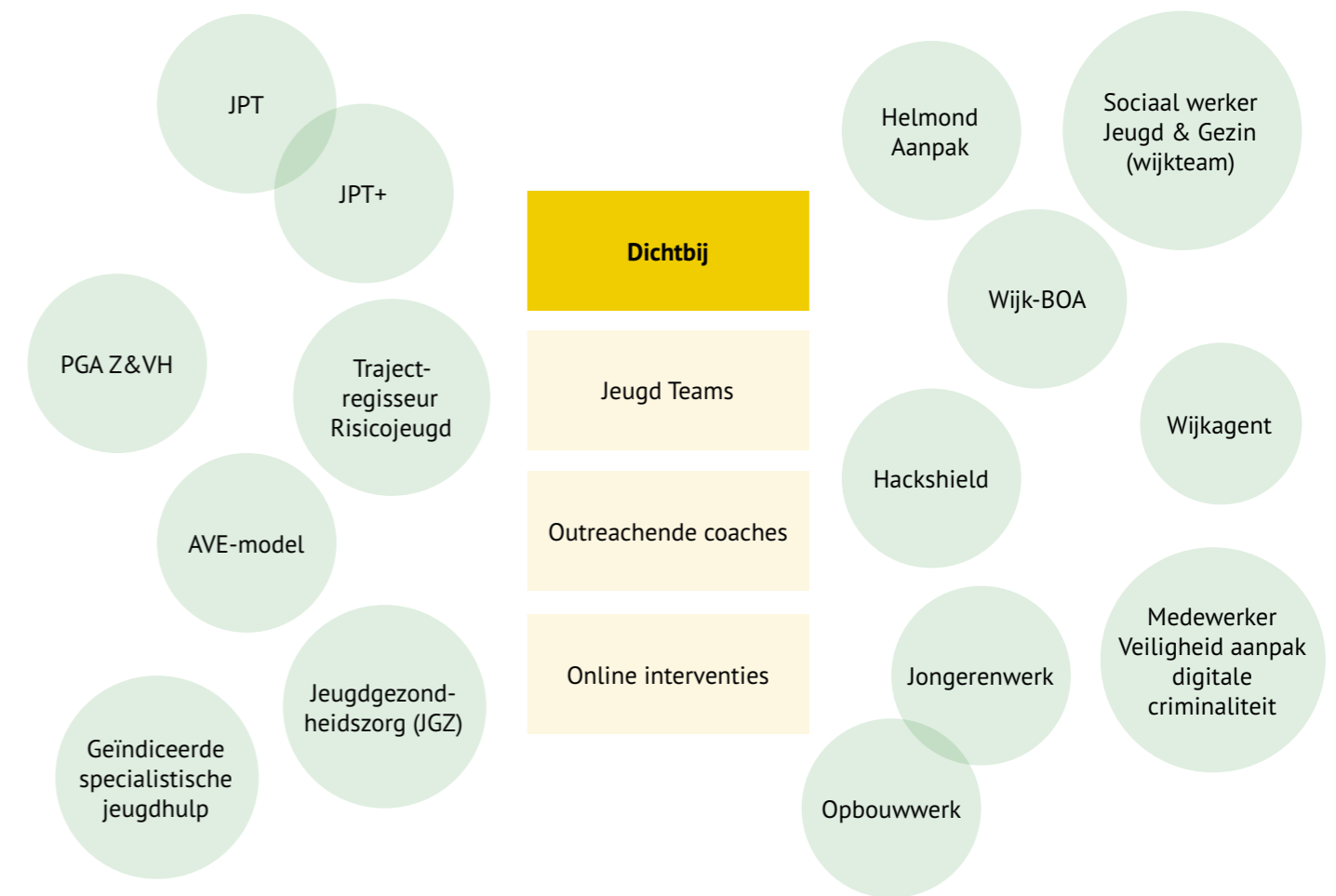
- Een criminele carrière loont niet meer en levert geen status meer op.
- De voedingsbodem voor criminaliteit is niet meer aanwezig. De risicofactoren zijn verlaagd.
- De intergenerationele overdracht is doorbroken.

Samenwerking

- Er is een actief wijknetwerk in de wijken van waaruit van alles wordt opgepakt.
- Geld is niet leidend. De inwoner/hulpvraag staat centraal.
- We werken vraaggericht, SAMEN én leveren maatwerk.
- Inwoners hebben zoveel mogelijk zelf de regie, zijn zelf aan zet en hebben de handvatten om samen beginnende problemen in de kiem te smoren.
- Professionals werken beter samen. Het liefst met een duidelijk aanspreekpunt voor de inwoners en met meer daadkracht en duidelijke regie.
- Gezinnen weten beter waar zij moeten zijn. De hulpverlening is toegankelijker omdat professionals meer in de wijk aanwezig zijn en begrijpelijk communiceren.
- Informatiedeling is geregeld en geborgd.

Ouders / opvoeding

- Ouders zijn betrokken bij hun kinderen, school en de opvoeding.
- Ouders en gezinnen hebben meer kennis om vroegtijdig te signaleren.
- We werken met elkaar samen door een levensloopbenadering.

Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren

In dit hoofdstuk nemen we u eerst mee in de structuur die daarvoor nodig is. Hoe brengen we letterlijk de organisaties in de wijk samen? Dat is namelijk de basis voor de totale aanpak en alle interventies. Daarna laten we de uitwerking van de interventies binnen dit thema zien.

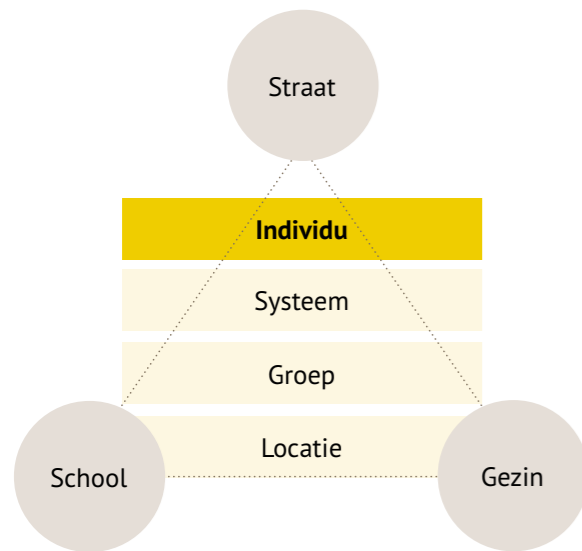
We kiezen niet zomaar voor de structuur hieronder. Deze is nodig om:

- professionals optimaal te laten samenwerken. Bovendien zorgt de structuur voor een solide verbinding tussen de verschillende aanpakken, interventies en domeinen;
- de jeugd in de wijk beter in beeld te krijgen en te houden. Zo kunnen we vooral de doelgroep (potentiële) jonge aanwas eerder en langdurig

vast pakken. Dat gaat ook op voor de onlinewereld van jongeren;

- interventies complementair en zo effectief mogelijk in te kunnen zetten: op de juiste doelgroep en op het juiste moment;
- als overheid herkenbaar en laagdrempelig aanwezig te zijn voor onze jongeren en hun gezinnen;
- zoveel mogelijk te werken met één ingang voor alle vragen;
- daadwerkelijk te weten wat er speelt in de praktijk met korte lijnen naar beleid en strategie. Zo zorgen we dat die twee de uitvoering altijd duurzaam ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan de (door)ontwikkeling van interventies die passen bij een situatie op een bepaald moment.

We willen Preventie met Gezag goed neerzetten. Daarom gaan we als gemeente Helmond met onze partners samen letterlijk en figuurlijk de wijk en de (online) leefwereld in van onze jongeren en hun gezinnen.

Het Jeugd Team

De basis van de structuur zijn onze Jeugd Teams. We bouwen per wijk een team met diverse professionals in of rondom de school, dicht bij de jongeren en bewoners. De manier waarop we dit team inrichten sluit aan bij ons meerjarenprogramma Jeugd. Daarin zetten we namelijk in op een gebiedsgerichte aanpak voor alle jeugd in Helmond. Zo stemmen we interventies beter af op wat de jongere, het systeem en de wijk nodig hebben. Maar het zorgt ook dat interventies onderling op elkaar zijn afgestemd en elkaar versterken. Aan de ene kant krijgt elk Jeugd Team een belangrijke, duidelijke rol als het gaat om de aanpak, doelgroep en interventies van Preventie met Gezag. Aan de andere kant zetten deze teams zich actief in op alle jeugd en hun gezinnen in de wijk vanuit ons meerjarenprogramma Jeugd. De komende maanden werken we met elkaar uit hoe we deze twee opdrachten zo succesvol mogelijk gaan combineren. We kijken daarbij naar zaken als vaste teamleden en overlegstructuren.

De vaste kern van het team werkt vanuit de wijk en op de betrokken scholen. Andere professionals sluiten aan bij de overleggen en zijn ook verder zoveel mogelijk fysiek aanwezig om samen te werken. Het daadwerkelijk samen aanwezig zijn en samen werken zijn dé succesvoorwaarden voor onze Jeugd Teams.

Wat gaat het Jeugd Team doen?

De opdrachten van het team zijn:

- Het verzamelen van alle **signalen en trends** rond jeugd: met het team is er voortaan één loket voor alle signalen rond jeugd. Belangrijk is dat hier de signalen vanuit school, straat en thuis (de driehoek) samenkomen. Die signalen kunnen op het niveau van het individu, systeem, de groep en locatie zijn, maar ook algemene trends en ontwikkelingen rondom jeugd zijn.
- Het integraal **wegen** van die trends en signalen. Daarna pakken de professionals die hiervoor het best passend de zaak op. Dat gebeurt zoveel mogelijk via de bestaande structuren en afspraken.
- Gaat het om een jongere uit de doelgroep van PmG, namelijk (potentiële) jonge aanwas? Dan neemt het team de **regie**. Samen overleggen en besluiten ze welke interventies het best passen en het meest effectief zijn. Daarna monitoren zij de casus.
- Ten slotte is het team de basis voor de **aanpakken** 'Veilig In en Om School' en schoolverzuim.

Positionering Jeugd Team

Uit de gesprekken met professionals in Helmond komt één wens nadrukkelijk naar voren: geef de school een centrale rol in de aanpak. En ook gemeenten die al eerder zijn gestart met Preventie met Gezag adviseren om de focus te verleggen van de straat naar de school als centrale plek in de organisatie en uitvoering.

Dat is de reden waarom we in Helmond kiezen we voor positionering van de Jeugd Teams in of dicht bij de school. We rollen dit uit door te starten met vier jeugdteams op de verschillende onderwijslagen in het focusgebied:

- **Basisonderwijs**
Kindcentrum Westwijzer als centrale school in Helmond West.
- **Middelbare scholen speciaal onderwijs**
VSO De Korenaer en Praktijkschool Helmond (Binnenstad en Oost). Er zijn twee redenen waarom we voor beide kiezen. Ten eerste is 'speciaal onderwijs' een indicator met signaalwaarde omdat dit vaak voorkomt in dossiers van hardkern-jongeren⁶. Ten tweede hebben deze scholen een centrale plek in het focusgebied. Dat zorgt dat de straatprofessionals en straatinformatie hier dichtbij staan. Op De Korenaer zitten zo'n 20 leerlingen uit het focusgebied, op Praktijkschool Helmond 100.
- **Mbo**
Mbo ROC Ter AA, als grote mbo-school met meerdere locaties in Helmond. De school heeft ook locaties buiten het focusgebied, maar veel jongeren uit het focusgebied gaan hierheen. We weten dat jongeren met een praktische mbo-opleiding vaak een aantrekkelijke doelgroep zijn om te ronselen voor het criminele circuit. Het Jeugd Team op het ROC Ter AA is een pilot. In 2024 gaan we al lerende ontdekken hoe we daar de driehoek school - straat - thuis kunnen verbinden. Ongeveer 360 leerlingen van het ROC Ter AA wonen in het focusgebied.

Bij een bredere uitrol bekijken we of de teams op de scholen blijven. Een andere optie is centraal in de wijk, waarbij ze een rol hebben naar meerdere scholen.

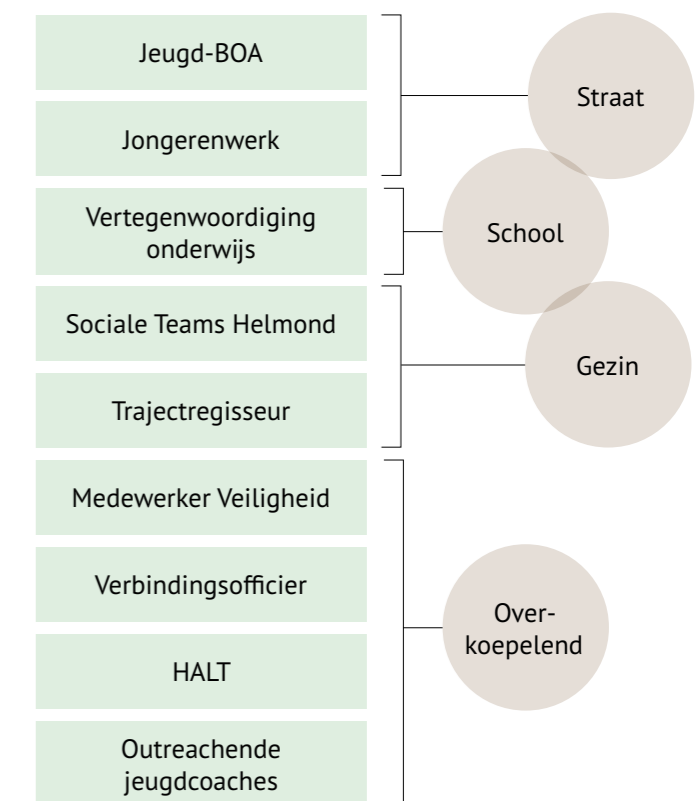
In het Jeugd Team worden de volgende jongeren (en hun gezinnen) meegenomen:

- Leerlingen van de school in het focusgebied, woonachtig in Helmond.
- Jongeren woonachtig in de wijk, die geen leerling zijn van de desbetreffende school.

Als er een individuele aanpak nodig is voor leerlingen die buiten Helmond wonen, leiden we de casus door naar de betreffende gemeente. En als dat nodig is, trekken we samen op.

Wie zijn de teamleden?

Voor de aanpak Preventie met Gezag is het van belang dat er een kernteam is. In bovenstaande tabel de indeling van het kernteam en de personen hierin.

De verbindingsofficier

Een belangrijke speler in het team is de verbindingsofficier, een nieuwe functie in het kader van dit plan van aanpak. De verbindingsofficier stimuleert de professionals en jaagt ze aan om intensief en continu samen te werken. Hij⁷ legt verbindingen tussen wat er speelt in de praktijk en de inzet die nodig is vanuit de gemeente en partners. Bovendien creëert hij draagvlak en rapporteert aan de programmamanager. Bij deze laatste meldt hij ook signalen.

⁶ Bron: Signalen voor toekomstig crimineel gedrag, <https://www.bureaubeke.nl/doc/2011/Signalen%20voor%20crimineel%20gedrag.pdf>. ⁷ Noot van de redactie: doorheen dit document wordt puur voor de leesbaarheid telkens een mannelijke vorm bij geslachtskwesties aangehouden. Het spreekt vanzelf dat dit telkens zowel mannelijk als vrouwelijk is bedoeld.

De Jeugd Teams hangen samen met een aantal belangrijke structuren die al bestaan. De verbindingsofficier heeft deze in beeld en bewaakt dat het Jeugd Team aanhaakt. Juist omdat al deze mooie ontwikkelingen elkaar alleen maar kunnen versterken als we oog hebben voor elkaar en de verbinding.

Aansluiting Jeugd Teams op bestaande structuren

Een kort overzicht in willekeurige volgorde:

Helmond Aanpak

De afgelopen jaren zijn er verschillende ontwikkelingen in Helmond gestart. In 2023 hebben we die samen laten komen in de Helmond Aanpak:

- VanEiges: een netwerk van organisaties rondom wonen, welzijn en zorg in Helmond. Zij werken samen volgens het principe 'anders denken, doen en organiseren' (ADDO).
- Instituut voor Publieke Waarden (IPW): de gemeente heeft hen ingehuurd om Helmond-breed te gaan werken met de doorbraakmethode.
- Sociale Teams Helmond (STH): zij hebben de opdracht gekregen van de gemeente om 'centrale voordeuren' op te zetten. Plekken waar de maatschappelijke partners in Helmond samenwerken om vragen van inwoners op te pakken.

Kernelementen uit de Helmond Aanpak:

- Er zijn herkenbare 'voordeuren'. Plekken waar inwoners, professionals en vrijwilligers zich welkom voelen, elkaar kunnen ontmoeten en met hun vraag terecht kunnen.
- Professionals benaderen inwoners op dezelfde manier. Dat doen ze vanuit basisvragen: Wat wil je? Wat kun je? Wat heb je nodig? Op deze manier maakt de inwoner zijn hulpvraag duidelijk en sluit de professional aan bij wat de inwoner belangrijk vindt.
- Zijn er vragen of problemen op meerdere leefgebieden? Dan volgt altijd een multidisciplinair overleg (MDO) tussen de inwoner en een vertegenwoordiging van de maatschappelijke partners. Het liefst bij de inwoner thuis.
- Alle betrokkenen werken vanuit vertrouwen samen om de afspraken uit het MDO na te komen. De bedoeling is dat dit binnen 6 weken gebeurt. Zijn er belemmeringen? Dan lossen we die op met de hulp van aanjagers.

- Voor alle oplossingen registreren we (zo beperkt mogelijk) informatie. Dat doen we om het maatschappelijk rendement te meten. Het gaat dan om informatie over het welzijn van de inwoners en de maatschappelijke kosten voor en na de oplossing.

De Helmond-Aanpak is gestart in Helmond-West. Bij een positieve evaluatie breiden we hem vanaf 2024 uit naar de rest van Helmond. De stappen en punten van de Helmond Aanpak zijn voor zover dat kan de basis voor onze manier van (samen)werken in de Jeugd Teams. Eén die we samen verder uitwerken.

AVE-model

De bekende Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (het AVE-model) is bedoeld voor gezinnen (en individuen) met oplopende problematiek. We willen daarmee voorkomen dat probleemsituaties (verder) uit de hand lopen. Het AVE-model is daar een methode voor, doordat het werkt met van casus- en procesregie.

In 2023 is het AVE-model in Helmond geactualiseerd en geborgd in werkafspraken. Eind 2023/begin 2024 krijgen alle professionals met een regierol in dit model een uitgebreide training als start met de implementatie van het nieuwe model.

Waar het kan sluiten we ook met het programma PmG aan bij het AVE model. En maken we gebruik van alle afspraken en structuren die er al zijn om regie goed en tijdig te organiseren.

JPT en JPT+

Er is in Helmond al ruim 15 jaar een Jeugd Preventie Team (JPT) actief, en sinds ruim een jaar ook een JPT+. Zij brengen signalen rond risicojeugd in beeld, bespreken ze en zetten ze uit. Dat doen ze op groepsniveau (JPT) en op individueel niveau (JPT+), niet op wijkniveau.

Bij de ontwikkeling van de Jeugd Teams maken we gebruik van alle onderdelen van JPT en JPT+ die goed werken. We nemen ze mee en ontwikkelen ze verder.

De naam Jeugd Team is trouwens afgeleid van het JPT waarbij preventie niet het enige doel is, de opdracht is breder. Daarom kiezen we voor de term Jeugd Team, met daarachter de naam van de school of wijk.

De PGA Jeugd aanpak

In Helmond kennen we ook een persoonsgerichte aanpak (PGA). Die is er vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis voor domeinoverstijgende jeugdcasuïstiek. Dat gebeurt op basis van de BlueList⁸ van de politie of via selectie door de driehoek. De doelgroep voor deze aanpak zit over het algemeen in stadium 3 (jonge aanwas) en 4 (doorgroeiers). Dat maakt dat de aanpak altijd een samenspel is tussen perspectief en strafrecht. Het Jeugd Team zet daar ook op in als dat nodig is.

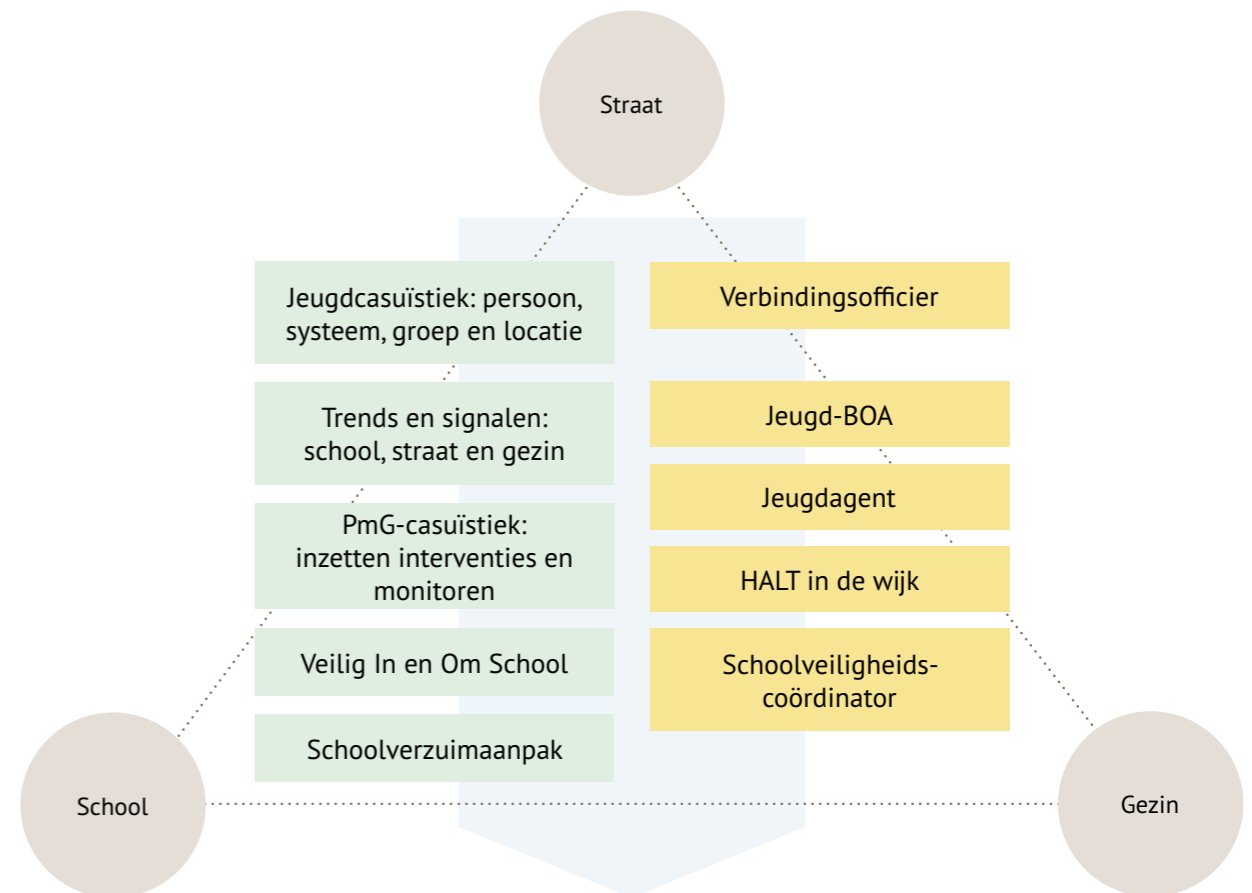
⁸ Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Informatiepositie_gemeenten/Documenten/Integrale_persoonsgerichte_aanpak_-_bijdrage_politie/factsheet_politie_integrale_persoonsgerichte_aanpak.pdf

Interventie: Het Jeugd Team Preventie met Gezag

In de afbeelding hebben we het Jeugd Team visueel gemaakt, net als de aanpak en de samenhang met andere interventies.

Dichtbij	School	Arbeid-economisch	Grenzen	Inter-generatieel
Outreaching coaches	Vernieuwde aanpak schoolverzuim	IPTA-coaches	Jeugdagent	Strafrechtelijke 'familie-aanpak' criminele gezinsleden
Online interventies	Veilig In en Om School (VIOS)	Jongeren Perspectief Fonds (JPF)	Jeugd-BOA	
	Alleen Jij Bepaalt Wie Je Bent (AJB)		Bestuurlijk handhaven	
			Re-integratie-officier (RIO)	

■ Jeugd Team
 ■ Opdrachten Jeugd Team
 ■ PmG-rollen in het team

Onder welk thema valt het?

Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren.

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

- Helmond Aanpak
- AVE model
- JPT en JPT+
- PGA Jeugd

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Het Jeugd Team werkt met het verminderen van risico en het vergroten van beschermende factoren door in te zetten op interventies in de volle breedte.

- Het idee dat georganiseerde criminele groepen een aantrekkelijke levensstijl leiden, makkelijk en snel geld verdienen.
- In de sociale omgeving zijn georganiseerde criminele groepen actief.

Niveau van preventie

Het Jeugd Team is de verbindende schakel in de aanpak en zet met de verschillende interventies in op alle niveaus van preventie.

Welk doel heeft het?

1. Signaleren
2. Integraal bekijken en wegen
3. Actie (oppakken of organiseren)

Voor welke doelgroep is het?

Voor het signaleren en wegen is geen specifieke doelgroep te benoemen, dit zijn jongeren en hun gezinnen in de volle breedte.

Voor het derde doel en dan met name het oppakken van signalen (zowel op individueel, groeps- als locatieniveau) heeft het team een specifieke rol als het gaat om stadium 2 (potentiële jonge aanwas) en 3 (jonge aanwas). Dit is de doelgroep voor de aanpak PmG.

Wat gaan we concreet doen?

Een duurzame organisatie bouwen in de wijk - op en rondom de school - met en rondom jongeren en hun gezinnen. Daarmee gaan we de aanpak duurzaam borgen, aanjagen en monitoren.

Wie gaat dat doen?

Het is belangrijk dat voor Preventie met Gezag bij de aanpak op deze specifieke doelgroep in ieder geval onderdeel zijn van het team:

- Jongerenwerker
- Outreachende jeugdcoaches
- De jeugdagent
- De jeugd-BOA
- Sociale Teams Helmond
- Trajectregisseur
- Medewerker Veiligheid
- HALT
- Vertegenwoordiging van het onderwijs
- Verbindingsofficier

In het uitvoeringsplan werken we de precieze invulling en manier van werken van het team verder uit.

Ook Veilig Thuis heeft een belangrijke rol in deze casuïstiek. In het uitvoeringsplan onderzoeken en werken we hun exacte rol in of in samenwerking met het Jeugd Team verder uit.

Wanneer gaan we dat doen?

Gefaseerde start in 2024 met 4 Jeugd Teams rondom:

- basisonderwijs (Kindcentrum - Westwijzer),
- VSO (De Korenaer),
- Praktijk-school Helmond
- mbo (ROC Ter AA).

Wat is hiervoor nodig?

- Een verbindingsofficier die het team vormgeeft, aanjaagt en stuurt.
- De inzet van outreachende jeugdcoaches, een jeugd-BOA en jeugdagent (zie de specifiek uitgewerkte interventies).
- Commitment voor deelname bij partners, waaronder op management- en bestuurlijk niveau.
- Een goed registratiesysteem.
- Borging van informatiedeling en samenwerking.
- Capaciteit om de signalen uit de praktijk te verrijken met data-informatie vanuit gemeente, politie of externe expertise.
- Aansturing/overzicht door een programmamanager die het team en de verbindingsofficier voedt met informatie vanuit het land (lerende organisatie). Die verbinding legt met beleid en

bestuur en de samenhang tussen alles (eventueel ook meerdere teams later in de uitrol) bewaakt.

- Doorontwikkeling/uitwerking van een registratiesysteem. Als dat mogelijk is maken we daarvoor gebruik van huidige systemen en verbindingen.

Begrote kosten

- Twee verbindingsofficieren voor de opstart en aansturing van vier Jeugd Teams. Eén verbindingsofficier financieren vanuit PmG: € 100.000.
- Inzet HALT in de wijk/op de school, 2 dagen per week: € 90.000.
- Verrijking signalen met data: € 50.000 per jaar.
- Inhuur expertise voor de uitwerking van privacywetgeving en samenwerking rondom registratiesystemen: € 40.000 eenmalig in 2023.

Cofinanciering

Een tweede verbindingsofficier (bij de start) bekostigen we uit gemeentelijke middelen.

Interventie: Intensieve (outreaching) begeleiding met perspectief

Behalve in deze structuur willen we extra investeren in aandacht en aanwezigheid. Dat doen we met de inzet van intensieve begeleiding en specifieke interventies die we richten op de (online) leefwereld van jongeren.

Helmond is een stad met heel veel kundige professionals die hard en slim samenwerken, en zich maximaal inzetten voor de stad. De grote betrokkenheid van alle professionals bij het opstellen van dit plan benadrukt dat nog maar eens. Maar we beseffen ook dat vooral de groep jonge aanwas een complexe groep is. Dat komt omdat er bij hen vaak sprake is van multiproblematiek en zorg-/overheidmijdend gedrag. Met wat we nu doen bereiken we deze groep dus onvoldoende. Daarom moeten we de aanpak veranderen. Die moet intensiever, maar ook anders.

Aan de hand van de 'Kennissynthese ingroeimechanismen en rekruteringsprocessen van jongeren in de georganiseerde criminaliteit'⁹ van Bureau Beke hebben we gezocht naar interventies die:

- zich richten op meerdere risicofactoren. Deze werken namelijk vaak cumulatief werken. De inzet gebeurt dus op meerdere levensgebieden;
- zich richten op de beschermingsfactoren: de krachtige rol van sociale banden en de sociale omgeving;
- uitgaan van een steunende derde: personen in verschillende rollen die veerkracht kunnen geven aan een jongere;
- aansluiten bij de talenten en ambities van een jongere;
- zoveel mogelijk wetenschappelijk en/of in de praktijk effectief blijken te zijn.

Dat vinden we terug in een combinatie van twee intensieve trajecten. Aan de ene kant bij de jeugdreclassering met forensische expertise, aan de andere kant bij intensieve, outreachende trajecten door jeugdcoaches. Wat ook belangrijk was bij onze keuze, is de expertise en ervaring met de veelvoorkomende **LVB-problematiek** en **middelengebruik** onder de doelgroep in Helmond. Daarnaast is er aandacht voor **cultuursensitief** werken. Al deze elementen zijn geborgd in beide trajecten.

⁹ https://bureaubeke.nl/wp-content/uploads/2022/03/Download_Bekereeks_Do_or_Dont.pdf

Onder welk thema valt het?

Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren.

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

- Jongerenwerk
- Sociale Teams Helmond
- Reguliere (jeugd)hulpverlening

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Beschermende factoren:

- Een betekenisvolle, steunende derde hebben
- Moreel inzicht verkrijgen

Risicofactoren:

- Geen dagbesteding hebben (rondhangen op straat)
- Bij een (criminele) jeugdgroep (willen) horen
- In de sociale omgeving zijn georganiseerde criminele groepen actief

Niveau van preventie

Secundair (gericht op vroegtijdig opsporen/beperken risico's)
Tertiair (gericht op voorkomen recidive/beperken gevolgen).

Welk doel heeft het?

Het bieden van intensieve begeleiding

vaak outreachend en vrijwillig, maar niet vrijblijvend.

Voor welke doelgroep is het?

- Stadium 2 en 3: (potentiële) jonge aanwas met signalen van doorgroei naar jonge aanwas
 - Schoolverzuimcasuïstiek met hoog risicoprofiel
 - 12 tot 27 jaar
- Het gaat om een individuele aanpak.

Wat gaan we concreet doen?

Jongeren individueel intensief (outreaching) begeleiden door:

1. Het traject #KansRIJK. Daarbij zetten we begeleiding en expertise van de jeugdreclassering vroegtijdig vrijwillig in. Dit traject is gericht op jongeren die naast schoolverzuim risicovol (delict) gedrag vertonen en kampen met bijkomende criminogene factoren. De werkwijze van de jeugdreclassering is onderbouwd vanuit de wetenschap en praktijk. Daardoor sluit de hulp en begeleiding aan bij wat jongeren en ouders/opvoeders en andere direct betrokkenen nodig hebben.
2. Jeugdcoachtraject. Dit zetten we ook vrijwillig in. Tijdens het traject worden jongeren gecoacht en gemotiveerd om te kiezen voor verandering. De focus ligt op weerbaarheid, empowerment, intrinsieke motivatie en persoonlijke ontwikkeling. Het einddoel is een positief toekomstperspectief en het terugdringen van criminaliteit.

Wie gaat dat doen?

Het Jeugd Team zet de interventie in. Jeugdreclassering (Jeugdbescherming Brabant, William Schrikker en Leger des Heils Jeugdbescherming en Jeugdreclassering) en Stichting Jeugdcoach voeren uit.

Wat is hiervoor nodig?

- 15 trajecten #KansRIJK per jaar van maximaal 6 maanden per traject
- 8 trajecten Stichting Jeugdcoach: maximaal 8 trajecten gelijktijdig, met een gemiddelde looptijd van 12 tot 18 maanden. Bij vermindering van uren of afsluiten kan een nieuw traject starten.

We baseren deze aantallen op informatie van de politie. Bij de start zijn 15 namen 'jonge aanwas' bekend. We breiden dat aantal bij de start van de Jeugd Teams uit.

Begrote kosten

- € 100.000 #KansRIJK
- € 200.000 Stichting Jeugdcoach

Cofinanciering

Een indicatie voor Stichting Jeugdcoach kan ook vanuit de Jeugdwet komen via de gemeente/Sociale Teams Helmond. Dat geldt voor risicojongeren en potentiële jonge aanwas.

Foto: Pressvisuals.com

Interventie: Online leefwereld en cybercrime

Jongeren zijn vaak online actief. Ze gebruiken digitale technologie voor communicatie, educatie en entertainment. Maar dat zorgt er ook voor dat ze in aanraking komen met allerlei vormen van cybercrime, waarvan ze soms onbedoeld dader of slachtoffer kunnen worden.

Als we samen met aandacht aanwezig willen zijn

in de leefwereld van onze jongeren, dan moeten we ons ook bezighouden met de online wereld. Daarom richten we daar de komende jaren onze focus extra op, net als op het tegengaan van cybercrime.

Onze gemeente zet in op de online interventies HackShield, Hack_Right en re_BOOTCMP:

Onder welk thema valt het?

Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren.

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

- Online Jongerenwerk
- Helmonds Convenant Digitaal Bewustzijn met de Week van Digitaal Bewustzijn en de Week van de Mediawijsheid
- HackShield (sinds eind 2022 aangeboden aan leerlingen van de basisschool)
- Voorlichtingen van HALT over online veiligheid
- Werkgroep Seksuele Weerbaarheid, met aandacht voor sexting, shamesexting en sextortion

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Jongeren besteden steeds meer tijd op social media. De combinatie van de offline en online wereld is niet meer weg te denken in deze tijd. Dat brengt risico's met zich mee als het gaat om het plegen van cybercrime of om slachtoffer te worden. Het is belangrijk dat ook professionals daar voldoende oog voor hebben.

Risicofactoren:

- Gebrek aan uitdaging
- Vaak zichtbaar voor de omgeving: overmatig computergebruik en goede IT-vaardigheden
- Overmatig nieuwsgierig zijn naar de onlinewereld
- Financieel kwetsbaar
- Het idee dat georganiseerde criminele groepen een aantrekkelijke levensstijl leiden en makkelijk en snel geld verdienen

Beschermende factoren zijn:

- Moreel inzicht hebben
- Geen schulden hebben
- Het criminele leven te stressvol vinden

Niveau van preventie**Hack_Right:**

- Secundaire preventie: gericht op vroegtijdig opsporen en beperken risico's
- Tertiaire preventie: gericht op voorkomen recidive en beperken gevolgen

re_BOOTCMP:

- Primaire preventie: gericht op voorkómen

Welk doel heeft het?

De leefwereld van de jeugd verplaatst meer naar de digitale wereld. Voor de traditionele criminaliteit geldt dezelfde verschuiving. Jongeren verdwijnen van de traditionele criminaliteitsradar en houden zich bezig met de voor de buitenwereld vaak onzichtbare cyber- of digitale criminaliteit¹⁰.

Met de inzet van extra cyberinterventies willen we voorkomen dat jongeren dader of slachtoffer worden van cybercrime of opnieuw de fout in gaan.

In de aanpak Jeugd & Cybervan het CCV gaat het om drie sporen:

1. Het vergroten van de digitale weerbaarheid van jongeren (preventief)
2. Het bieden van een bonafide carrièreperspectief voor digitaal vaardige jongeren
3. Het voorkomen en aanpakken van geldezels

Op spoor 1 zetten we als Helmond al in met HackShield.

In deze aanpak kiezen we specifiek voor het verstevigen van de aanpak op spoor 2, met de interventies Hack_Right en re_BOOTCMP.

Hack_Right:

Voorkomen dat jonge daders van een eerste cyberdelict opnieuw de fout in gaan en stimuleren dat zij hun digitale vaardigheden op een positieve en legale manier inzetten.

re_BOOTCMP:

Het bijsturen van jongeren die het risico lopen om online de grens op te zoeken, en het behouden van hun talent voor de samenleving.

Zo hoeven we geïdentificeerde digitaal vaardige jongeren die een re_BOOTCMP hebben doorlopen niet in de criminele statistieken te zien belanden

Voor welke doelgroep is het?

Hack_Right:

- Jongeren 12 tot 23 jaar
- First offender cyberdelict
- De interventies worden ingezet op verschillende leeftijdscategorieën, van basisschoolleeftijd tot 27 jaar

re_BOOTCMP:

- Jongeren tot 27 jaar die hun digitale vaardigheden potentieel kunnen inzetten voor malafide praktijken, zoals hacken

Wat gaan we concreet doen?

Hack_Right:

In overleg met de justitiële partners HALT, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming en OM brengen we deze interventie als mogelijkheid bij een strafrechtelijk traject extra onder de aandacht.

re_BOOTCMP:

We willen helpen bij het organiseren van een regionale re_BOOTCMP bijdragen. Dat kunnen we doen door potentiële deelnemers voor selectie aan te dragen (via de Jeugd Teams), mee te draaien in relevante voorbereidende werkgroepen en door het oppakken van individuele, aanvullende nazorg (via intensieve begeleiding) als blijkt dat de algemene nazorg niet voldoende is.

Daarnaast is er vanuit de reclassering aandacht voor de online leefwereld. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak cybercrime en de inzet van online toezicht (een tool die binnen de reclassering nog in ontwikkeling is).

Wanneer gaan we dat doen?

We zorgen voor een gefaseerde implementatie van interventies vanaf Q3 2024

Wie gaat dat doen?

Deze interventies zetten we samen met onze lokale partners in:

- Onderwijs
- Politie
- OM
- HALT
- Reclassering
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jongerenwerk
- Sociale Teams Helmond

Wat is hiervoor nodig?

Samenwerking tussen de diverse partners en interventies

Begrote kosten

€ 10.000. De online inzet van de (volwassen) reclassering heeft extra middelen nodig. Die bekostigen we met de PMG-gelden die de reclassering aanvraagt.

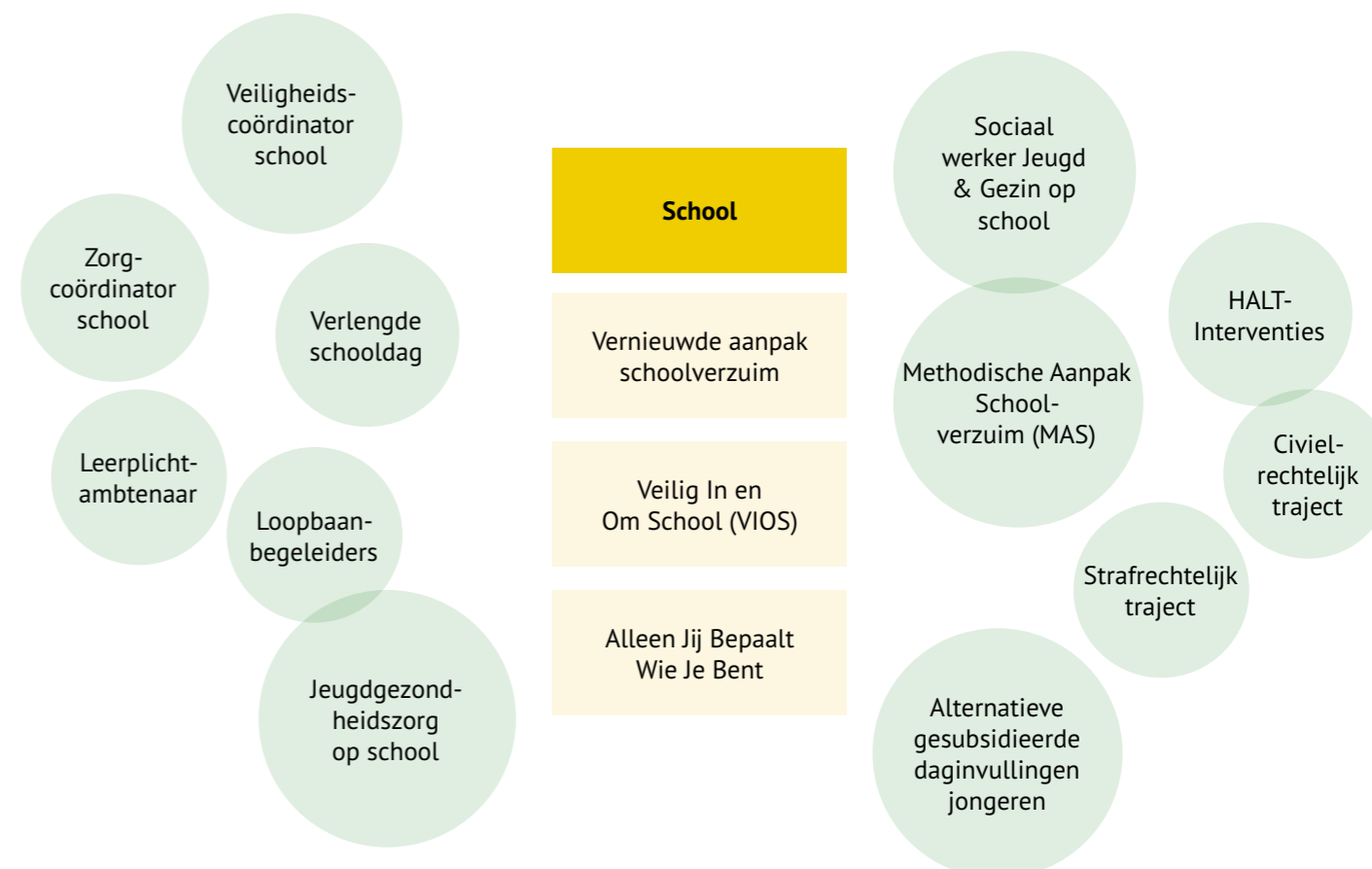
Cofinanciering

De gemeente levert capaciteit voor de implementatie van de interventies. Daarvoor maken we gebruik van de beschikbare middelen via City Deal Lokale Weerbaarheid Cybercrime (van het CCV), capaciteit van OM en politie.

Daarnaast investeert de afdeling Veiligheid & Naleving van de gemeente in een medewerker Digitale Criminaliteit.

¹⁰ Cybercriminaliteit gaat om delicten waarbij ICT het middel en doel is, bijvoorbeeld hacken en ransomware. Digitale criminaliteit zijn traditionele delicten waarbij ICT als middel wordt ingezet maar niet het doel is, bijvoorbeeld babbeltrucs of verkoopfraude via Whatsapp of email. Noot van de redactie: gemakshalve vatten we het in dit document samen onder de noemer cybercriminaliteit/cyberinterventie

Als organisatie en fysiek, met interventies rondom schoolverzuim als belangrijke risicofactor

De school als centrale plek in onze aanpak

Onderwijs volgen en een startkwalificatie behalen zijn belangrijke beschermende factoren als het gaat om tegengaan van criminaliteit. Met Preventie met Gezag zetten we daar dan ook stevig op in. Door wat we al doen te verstevigen en dat aan te vullen met nieuwe interventies.

Daarbij is het organiseren van de structuur op en rondom de scholen het belangrijkste. Dat doen we met de Jeugd Teams, zoals in het thema hiervoor te lezen is.

Daarnaast gaan we drie onderdelen versterken voor een totaalaanpak op en rondom school:

1. Versterking van de aanpak rondom schoolverzuim. Van een mono afweging door schoolverzuim naar het gezamenlijk in beeld brengen van de risicofactoren om zo vroegtijdig intensief in te zetten wanneer er

sprake is van een hoog risicoprofiel. Samen met onze justitiële jeugdpartners interveniëren we vroegtijdig om escalatie te voorkomen.

2. Veilig In en Om School (VIOS): We bouwen een netwerk met de veiligheidscoördinatoren op de Helmondse basis-, middelbare en mbo-scholen, waarbij we starten in het focusgebied. Dat doen we om signalen en trends rondom (on)veiligheid zo vroeg mogelijk te signaleren, maar ook om snel en adequaat te kunnen handelen als dat nodig is.

3. Alleen Jij Bepaalt wie je bent (AJB): we zetten in op deze wetenschappelijk bewezen interventie. Zo zorgen we voor extra beschermende factoren. Dat doen we naast het versterken van de initiatieven die er al zijn, zoals STH op school en de verlengde schooldag.

Interventie: Vernieuwde aanpak schoolverzuim

Zoals gezegd versterken we de aanpak van schoolverzuim. Dat doen we in eerste instantie door de samenwerking met onze justitiële jeugdpartners te intensiveren en drang en dwang naar voren te halen als dat nodig of helpend is.

Ook onderzoeken we in 2024 de mogelijkheden om in Helmond justitie in de wijk verder vorm te geven. Mogelijk is dat in de vorm van wijkrechtspraak. We kijken daarbij of we dit

kunnen koppelen met het thema schoolverzuim. Ook de gemeente 's-Hertogenbosch verkent onder de vlag van PmG de wijkrechtspraak.

Dat betekent dat we met veel gelijke partners in Oost-Brabant samen kunnen optrekken. Kiezen we voor wijkrechtspraak, dan vraagt dat om extra inzet van onze justitiële partners, zoals het OM en de reclassering. Daarvoor zal dan geld nodig zijn.

Onder welk thema valt het?

De school als centrale plek in onze aanpak

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) en alle routes, rollen, overlegstructuren en organisaties die hierbij horen.

Een van de hoofddoelen die beschreven staat in de MAS is 'het verminderen van de toepassing van justitiële interventies en gedwongen trajecten in de aanpak van schoolverzuim en in plaats daarvan het leggen van het accent op (vrijwillige) hulpverlening. Echter met de kanttekening dat maatwerk van belang is: inzetten van de interventies die het meest effectief worden geacht om het verzuim te stoppen en de achterliggende problematiek aan te pakken. Licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is.'

De MAS heeft naast de basisroute (afhandelen van verzuim door de leerplichtambtenaar met een lichte

interventie) vier routes:

1. Vrijwillige hulpverlening
2. HALT-interventies
3. Dwang in civiel kader
4. Dwang in strafrechtelijk kader

In de praktijk passen we deze routes nu vaak opvolgend aan elkaar toe. Daarbij ligt de focus op één jongere en niet altijd op het systeem.

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Schoolverzuim is hier de belangrijke risicofactor.

Maar ook de gevolgriscifactoren: laag opgeleid zijn en geen dagbesteding hebben.

Niveau van preventie

- Primair: gericht op voorkomen criminaliteit)
- Secundair: gericht op vroegtijdig opsporen/beperken risico's schooluitval)

Welk doel heeft het?

Signalen van schoolverzuim integraal en systemisch bekijken, met als doel een vroegtijdige (en als dat nodig is gezamenlijke) maatwerk aanpak. Licht waar dat kan en, als er meer risicofactoren zijn die leiden tot een hoog risicoprofiel, intensief en zwaarder als dat nodig is.

Voor welke doelgroep is het?

- 4 tot 12 jaar, basisonderwijs: ouders zijn verantwoordelijk en kunnen strafrechtelijk vervolgd worden.
- 12 tot 18 jaar, middelbaar onderwijs: jongeren zijn zelf verantwoordelijk en kunnen strafrechtelijk vervolgd worden.
- In principe alle stadia waarin er sprake is van schoolverzuim, met de nadruk op stadium 1 (risicjongeren), 2 (potentiële jonge aanwas) en 3 (jonge aanwas).
- Het gaat om een individuele aanpak.

Wat gaan we concreet doen?

Omdat schoolverzuim zo'n belangrijke risicofactor is, gaan we hier samen intensief mee aan de slag. Dat doen we om (zoals de MAS stelt) het verzuim te stoppen en de achterliggende problematiek aan te pakken.

Dit start met een gezamenlijk kernteam (het Jeugd Team aangevuld met extra partners, zoals de Raad voor de Kinderbescherming {RvdK} en het OM). Dat team bespreekt en trieert samen met school de verzuimsignalen.

Bij deze triage kijken we breder naar de

jongere en het systeem. Welke risico- en beschermende factoren zijn er aanwezig? En is er op basis van de gezamenlijke triage een hoog risicoprofiel?

Als de partners samen van mening zijn dat er sprake is van een hoog risicoprofiel, kijken ze samen welke route van het MAS het beste past. Uitgangspunt: als dat nodig is starten we meerdere routes parallel aan elkaar op én we kijken welke andere hulpverlening of interventies wenselijk of noodzakelijk zijn als het gaat om het systeem.

Wanneer gaan we dat doen?

We starten gefaseerd in 2024 op:

- Basisschool Kindcentrum Westwijzer (Helmond West)
- VSO De Korenaer
- Praktijkschool Helmond

Na het eerste jaar breiden we dit mogelijk uit naar het basisonderwijs en het regulier middelbaar onderwijs in de andere focuswijken.

Wie gaat dat doen?

Een kernteam dat bestaat uit een aantal vaste partners. Zoals:

- School
- Verbindingsofficier
- Leerplichtambtenaar
- Sociale Teams Helmond (als casusregisseur voor het systeem) en als dat nodig is de gemeente of Zorg- en Veiligheidshuis als procesregisseur volgens het AVE model
- HALT (route 2: HALT interventies)

- Raad voor de Kinderbescherming (route 3: civielrechtelijk en route 4: strafrechtelijk)
- Jeugdreclassering (vanuit expertise en extra in te zetten interventie)
- Jeugdagent (signaalfunctie/triage/systeemaanpak)
- Openbaar Ministerie (route 4/triage/systeemaanpak)

De precieze invulling en manier van werken van het kernteam werken we in het uitvoeringsplan verder uit. Denk daarbij aan:

- een goed triage instrument met uitgewerkte definitie van het 'hoog-risicoprofiel'. Dat is noodzakelijk voor een goede werking van het kernteam en vaststelling van de invulling;
- samenstelling kernteam: werken we met een vaste en flexibele schil of maken we onderscheid in het team tussen basis- en middelbaar onderwijs? We kijken daarbij steeds kritisch wie op welk moment waarvoor aanwezig moet zijn.
- Het kernteam Schoolverzuim hangt samen met het Jeugd Team. Hoe we dit precies vormgeven werken we later uit in het programma PmG.

Wat is hiervoor nodig?

- Uitwerking privacywetgeving (als onderdeel van de onder het eerste genoemde aanpak/structuur PmG). Daarmee borgen we de informatiedeling op de juiste manier. Dat is een basisvoorwaarde voor de samenwerking.
- Draagvlak bij en beschikbaarheid van de professionals in het kernteam voor structureel overleg.

Begrote kosten

Inzet kernteam voor overleg:

- Dit vraagt extra inzet door landelijke justitiële partners als politie, OM en RvdK. De bekostiging daarvan gebeurt via de PmG gelden voor OM en RvdK. We verwachten dat die inzet een tweewekelijks overleg van 2 uur is voor het eerste jaar. Mogelijk wordt dit uitgebreid naar twee tweewekelijkse overleggen op het moment dat we andere scholen toevoegen.
- De inzet van HALT past binnen de inzet van HALT in de Wijk zoals genoemd bij de interventie Jeugd Teams.
- Extra inzet Jeugdreclassering bij overleg: € 15.000,00
- Vanuit school, de leerplichtambtenaar en STH vraagt dit aan de voorkant extra inzet. Dat betaalt zich naar verwachting tijdens de trajecten terug.

Cofinanciering

Volgens de MAS is het inzetten van route 2 (HALT), 3 (dwang in civiel kader) en 4 (dwang in strafrechtelijk kader) mogelijk als dat nodig is. Als we die routes moeten inzetten bij verzuim op hoogrisicoprofielen, dan is daar geen extra financiering voor nodig.

Interventie: Veilig In en Om School (VIOS)

Onder welk thema valt het?

- Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren.
- De school als centrale plek in onze aanpak

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

- Sociale Teams Helmond op de school
- Jongerenwerk
- Rampen en crisisbestrijding versus contact scholen

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Met VIOS zetten we in op een veilige schoolomgeving en leeromgeving.

Niveau van preventie

- Primair: gericht op voorkomen van criminaliteit
- Secundair: gericht op vroegtijdig opsporen en beperken van risico's

Welk doel heeft het?

- Ondersteunen van docenten, mentoren en ander onderwyzend personeel bij de problematiek rond crimineel en grensoverschrijdend gedrag van leerlingen
- Verbeteren van de ketensamenwerking.
- Het (vroegtijdig) signaleren van trends en ontwikkelingen
- Preventie onveilige situaties in en rond school, voorkomen dat leerlingen afglijden

- naar crimineel en overlastgevend gedrag
- Een schoolveiligheidsplan op maat voor iedere school
 - Een lerende aanpak als basis voor een uitrol Helmond breed

Voor welke doelgroep is het?

- Alle ingeschreven leerlingen die in Helmond wonen en hun gezinnen, van basisonderwijs tot mbo (4 tot 27 jaar)
- Alle PmG-stadia
- VIOS is gekoppeld aan Jeugd Teams: start voorlopig op de vier genoemde scholen

Wat gaan we concreet doen?

- In 2024 maken we veiligheid in en om school speerpunt in onze aanpak, door onze Jeugd Teams op de scholen te positioneren en ze max. te faciliteren VIOS-doelen te bereiken. We gebruiken daarvoor elementen van de VIOS-aanpak in Arnhem¹¹. We starten met een overlegstructuur om met professionals te werken aan de beschreven doelen:
- We verbeteren de ketensamenwerking door samen het gesprek te voeren over rollen, taken en verantwoordelijkheden. Door casuïstiek (anoniem) te evalueren en hiervan te leren bijvoorbeeld. Maken samenwerkingsafspraken en durven ook zere plekken bloot te leggen. We zetten in op professionals, die betrokken zijn bij de driehoek school-straatthuis en de samenhang hiertussen.
 - Om te kunnen signaleren en voorkómen is het noodzakelijk dat we de bewustwording, bereidheid en het handelingsperspectief bij professionals vergroten. Dit doen we door training, maar ook met huiswerk (verdieping op thema's).

- We ondersteunen de scholen bij signalering. Dat doen we door andere professionals periodiek aanwezig te laten zijn op en rondom de school tijdens pauzes of na school. Denk aan de jeugd BOA en jeugdagent, jongerenwerk, jeugdcoaches of andere specifieke inzet.
- We ondersteunen de school bij het opstellen of verbeteren van een school-veiligheidsplan. Dit plan geeft een routing en handelingskader voor de aanpak van jongeren met probleem- of crimineel gedrag.

We stellen daarvoor een coördinator Veilige School beschikbaar.

- We verbinden de Jeugd Teams van de diverse scholen met elkaar en zorgen voor een lerende aanpak, die uitgerold kan worden naar andere scholen in Helmond. De programmamanager zorgt voor regie.
- We zetten VIOS en het Jeugd Team zichtbaar neer met Keep It Real workshopdagen op de scholen voor leerlingen, docenten en professionals.

Wanneer gaan we dat doen?

In 2024 starten we gefaseerd met vier VIOS aanpakken. Die koppelen we aan de Jeugd Teams voor het basisonderwijs (Westwijzer), VSO (De Korenaer en Praktijkschool Helmond) en mbo (ROC Ter AA). Vóór de zomer van 2026 hebben alle vier de scholen een op maat gemaakt en goed werkend schoolveiligheidsplan.

Wie gaat dat doen?

- De leden van het Jeugd Team zijn verantwoordelijk voor de VIOS aanpak.

Dit is onderdeel van hun opdracht.

- Elke school krijgt een vast aanspreekpunt voor de ondersteuning: een coördinator Veilige School.
- Vanuit de school sluiten de zorgcoördinator en de medewerker die verantwoordelijk is voor de veiligheid op school aan.
- De verbindingsofficier heeft ook hier de verbindende en aanjagende rol, ondersteund door coördinator Veilige School.

Wat is hiervoor nodig?

- Capaciteit en middelen voor 4 veiligheidsplannen op maat (1 per school): 4 coördinatoren Veilige School.
- Maatwerk voor de coaching en begeleiding op scholen: 200 uur per school op jaarbasis. Belangrijk is dat er specifieke expertise is om signalen van mogelijke criminele activiteiten tijdens of buiten schooltijd op te merken. Per school bekijken we welke inzet het beste past.
- Budget voor 4 Keep It Real dagen (1 per school).

Begrote kosten

- Veiligheidsplannen: € 50.000
- Vergroten aanwezigheid/surveillance op scholen: € 65.000
- Keep It Real: 4 x € 20.000 = € 80.000.

Cofinanciering

Als er meer coaching/begeleiding op school nodig of gewenst is, zorgt de school hier zelf voor qua financiering.

Interventie: Alleen jij bepaalt wie je bent (AJB)

Onder welk thema valt het?

- Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren.
- De school als centrale plek in onze aanpak

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

AJB op basisscholen buiten het focusgebied

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Beschermende factoren:

- Een betekenisvolle, steunende derde hebben
- Erkenning krijgen voor talent en succeservaringen
- Zinnvolle vrijetijdsbesteding

Niveau van preventie

Primair en mogelijk secundair

Welk doel heeft het?

Met AJB verlengen we de veilige onderwijsomgeving buiten schooltijd. Dat doen we door jongeren te stimuleren om aan een teamsport te doen onder professionele begeleiding. Dat gebeurt binnen een sportvereniging. Het doel is een positieve gedragsverandering.

AJB is in maart 2019 door de Erkenningscommissie Justitiële Interventies

erkend als effectief volgens eerste aanwijzingen. De verschillende evaluaties van de universiteit van Amsterdam laten zien dat AJB zorgt voor een positieve gedragsverandering bij deelnemers in vergelijking met een controlegroep.

Voor welke doelgroep is het?

- Jongeren van 12 tot 18 jaar uit het praktijkonderwijs of de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo.
- AJB maakt geen onderscheid tussen de diverse stadia, alle leerlingen zijn welkom. Deelname is vrijwillig.
- Het gaat om een groepsinterventie.

Wat gaan we concreet doen?

In september 2023 start 'Alleen jij bepaalt wie je bent' op Praktijkschool Helmond (Helmond Oost). Ook starten we met het programma op twee basisscholen en het Vakcollege buiten het focusgebied in Helmond. We onderzoeken nog of het Jan van Brabant College, een belangrijke middelbare school in Helmond, kunnen toevoegen. Voor alle scholen maken we de combinatie met voetbal bij s.v. Rood-Wit '62.

AJB begint met het enthousiasmeren van jongeren. Dat doen we met ambassadeurs en docenten en via clinics. Na de clinics krijgen jongeren die deelnemen minimaal 2 jaar 6 tot 8 uur per week begeleiding door geselecteerde en geschoolde trainers.

Als er financiële drempels zijn, nemen we die weg. We vergoeden de trainers,

¹¹ Nederlands Jeugdinstituut, <https://www.nji.nl/jeugdcriminaliteit/praktijkvoorbeeld-schoolveiligheid>

materiaal, tenues en het lidmaatschap volledig. Dat kan mede dankzij het Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld.

Vanuit dit plan van aanpak investeren we samen met de Sociale Teams Helmond in de verbinding met AJB. Zo kunnen we samen vroegtijdig opschalen om te bekijken of er inzet op het systeem nodig is als er meerdere risicofactoren zijn. En is er sprake van mogelijke escalatie, dan kunnen we daar ook zo vroeg mogelijk samen en integraal systeemgericht aan werken.

Wanneer gaan we dat doen?

We starten in september 2023.

Wie gaat dat doen?

- AJB en partners: ministerie van Justitie en Veiligheid, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur
- Deelnemende scholen
- S.v. Rood-Wit'62
- Verbindingsofficier PmG
- Sociale Teams Helmond als aanspreekpunt op scholen

Cofinanciering

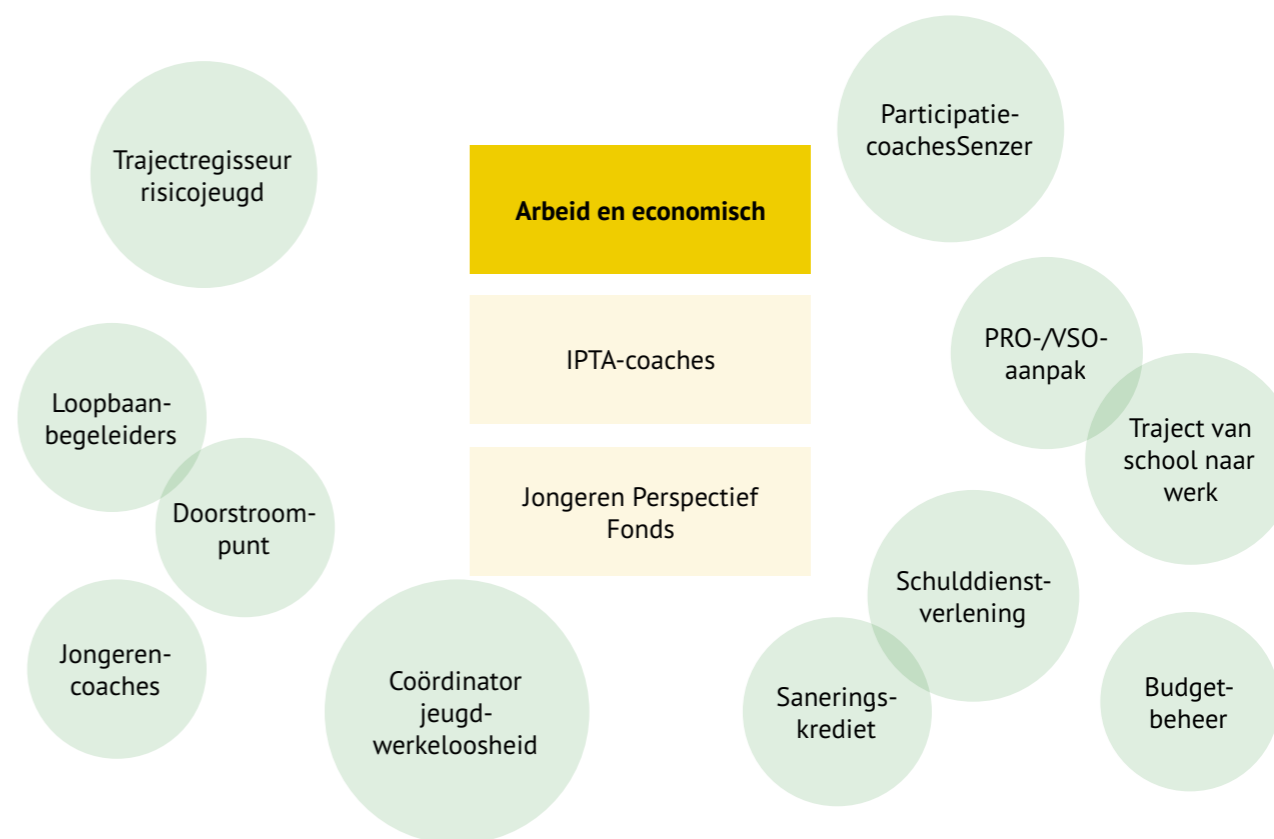
De financiering van AJB gebeurt via haar partners en vanuit Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld.

Wat is hiervoor nodig?

Samenwerking tussen de verschillende partners en interventies

Begrote kosten

€ 0,00

Sociaal-economisch perspectief: schuldenaanpak en kans op een baan

Armoede, schulden-problematiek en geen uitzicht op een baan: het zijn dé voedingsstoffen om de criminaliteit in te gaan.

Het lijkt erop dat snel geld verdienen voor veel jongeren de oplossing is voor hun problemen rond bestaanszekerheid. Helmond scoort hoog op elk van deze risicofactoren. Als we de schulden aanpakken en zorgen dat jongeren een beter uitzicht op een baan hebben, nemen we die voedingsbodem weg.

Als gemeente investeren we in onze inwoners. Dat doen we om er samen voor te zorgen dat alle Helmonders kunnen meedoen, rondkomen en vooruitkomen.

Met Preventie met Gezag investeren we extra in:

1. de inzet van IPTA coaches (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid)
2. het Jongeren Perspectief Fonds (JPF)

We willen met succes inzetten op de risicofactoren die we hierboven noemden. Daarom zullen we bij de aanpak binnen het eerste thema altijd kijken naar het systeem en alle leefgebieden. We hebben daarbij vooral aandacht voor dagbesteding zoals werk of school en financiën, waaronder schulden.

Interventie: Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)

Met IPTA zetten we extra coaches in. Zij begeleiden kwetsbare jongeren naar werk: jongeren zonder dagbesteding en met persoonlijke beperkingen.

Onder welk thema valt het?

- Samen met aandacht aanwezig in de wijk en (online) leefwereld van onze jongeren.
- De school als centrale plek in onze aanpak

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

Deze interventie hangt samen met bestaande aanpakken en projecten:

1. Van school naar werk PRO/VSO
In de praktijk vallen veel PRO/VSO-schoolverlaters (met en zonder diploma) tussen wal en schip. Om dat te voorkomen werken MEE De Meent Groep, werkbedrijf Senzer, Praktijkonderwijs Helmond en het voortgezet speciaal onderwijs samen in het traject 'Van School Naar Werk'. Dat doen ze om de overstap van school naar een fijne en passende baan zo soepel mogelijk te maken. Dat gebeurt met een brede persoonsgerichte ondersteuning. De focus ligt daarbij op werk(toeleiding). Zo'n zelfde aanpak loopt nu ook als pilot op het ROC (entree en niveau 1 en 2).
2. Participatiecoaches
Jongeren vanaf 18 jaar die een uitkering ontvangen vanuit de Participatiewet krijgen intensieve ondersteuning van een participatiecoach. Hij ondersteunt de jongeren bij het zoeken en vinden van vrijwilligerswerk, een participatieplek, een betaalde baan of bij het terugvinden van de weg naar onderwijs voor een startkwalificatie.

3. Outreachende aanpak jongerencoaches Doorstroompunt
Met onze jongerencoaches zetten we in op het benaderen van jongeren tussen 16 en 23 jaar die buiten beeld zijn of dreigen te raken. Dat zijn jongeren zonder zaken als een startkwalificatie, uitkering of schoolinschrijving, of die een baan hebben met een inkomen van minder dan € 300 per maand. We benaderen ze met een individuele aanpak voor terugkeer naar onderwijs, werk of hulpverlening.

4. Coördinator Jeugdwerkloosheid
We ontwikkelen de aanpak Jeugdwerkloosheid binnen de arbeidsmarktregio verder door. Daarvoor stellen we een coördinator Jeugdwerkloosheid aan. Zo zorgen we voor een sluitende keten van onderwijs naar arbeidsmarkt. Daarmee willen we alle bestaande inspanningen tegen jeugdwerkloosheid en voortijdig schoolverlaten samenbrengen in een gecoördineerde en doelgerichte strategie. We focussen daarbij extra op kwetsbare jongeren.

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Risicofactoren:

- Laag opleidingsniveau
- Geen dagbesteding
- Geen startkwalificatie

Beschermende factoren:

- Een zinvolle dagbesteding/baan
- Een betekenisvolle, steunende derde
- Geen schulden

Niveau van preventie

- Primair: gericht op voorkomen
- Secundair: gericht op vroegtijdig opsporen/beperken van de risico's

Welk doel heeft het?

Met de IPTA aanpak voorkomen we dat kwetsbare jongeren (zonder dagbesteding en met persoonlijke beperkingen) afglijden naar de criminaliteit. Dat doen we door ze met een intensief en persoonlijk coaching-traject naar een opleiding of werk te begeleiden. We gebruiken daarvoor 6 werkzame principes.

Voor welke doelgroep is het?

- Jongeren tussen 16 en 27 jaar.
- Jongeren in stadium 2 (potentiële jonge aanwas) en mogelijk 3 (jonge aanwas).
- Het gaat om een individuele aanpak.

Wat gaan we concreet doen?

- We brengen de IPTA aanpak onder in het Jeugd Team in Helmond.
- De professionals in het Jeugd Team gericht op de straat (onderdeel van de driehoek school-straat-thuis) vragen we actief aan de slag te gaan met het signaleren van de doelgroep en ze te motiveren voor een traject.
- Binnen de organisatie (vermoedelijk Senzer, het werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel) leiden we enkele professionals aanvullend op tot IPTA coach. Zo kunnen ze specifiek aan de slag met de doelgroep.

- Na een opstartfase (van 3 tot 6 maanden) willen we per jaar 20 IPTA trajecten in het focusgebied inzetten.

Wanneer gaan we dat doen?

In 2024 starten we op. Uiterlijk in het tweede deel van 2024 starten de eerste trajecten.

Wie gaat dat doen?

- We leiden een aantal professionals speciaal op als IPTA-coach. Deze IPTA coaches zorgen voor de individuele begeleiding van kwetsbare jongeren en moeten mogelijke werkplekken scouten.
- Het Jeugd Team zorgt voor het scouten van de doelgroep.

Wat is hiervoor nodig?

- IPTA-coaches (tijd en capaciteit) voor twintig IPTA trajecten per jaar.
- Het bestaan van de IPTA coach is bekend binnen het Jeugd Team. Daar is ook draagvlak voor hun inzet en voor de samenwerking in trajecten.

Begrote kosten

€ 100.000 per jaar voor 20 trajecten

Cofinanciering

De IPTA coach en trajecten hangen direct samen met de interventies op werk door het werkbedrijf. Deze financiert de gemeente.

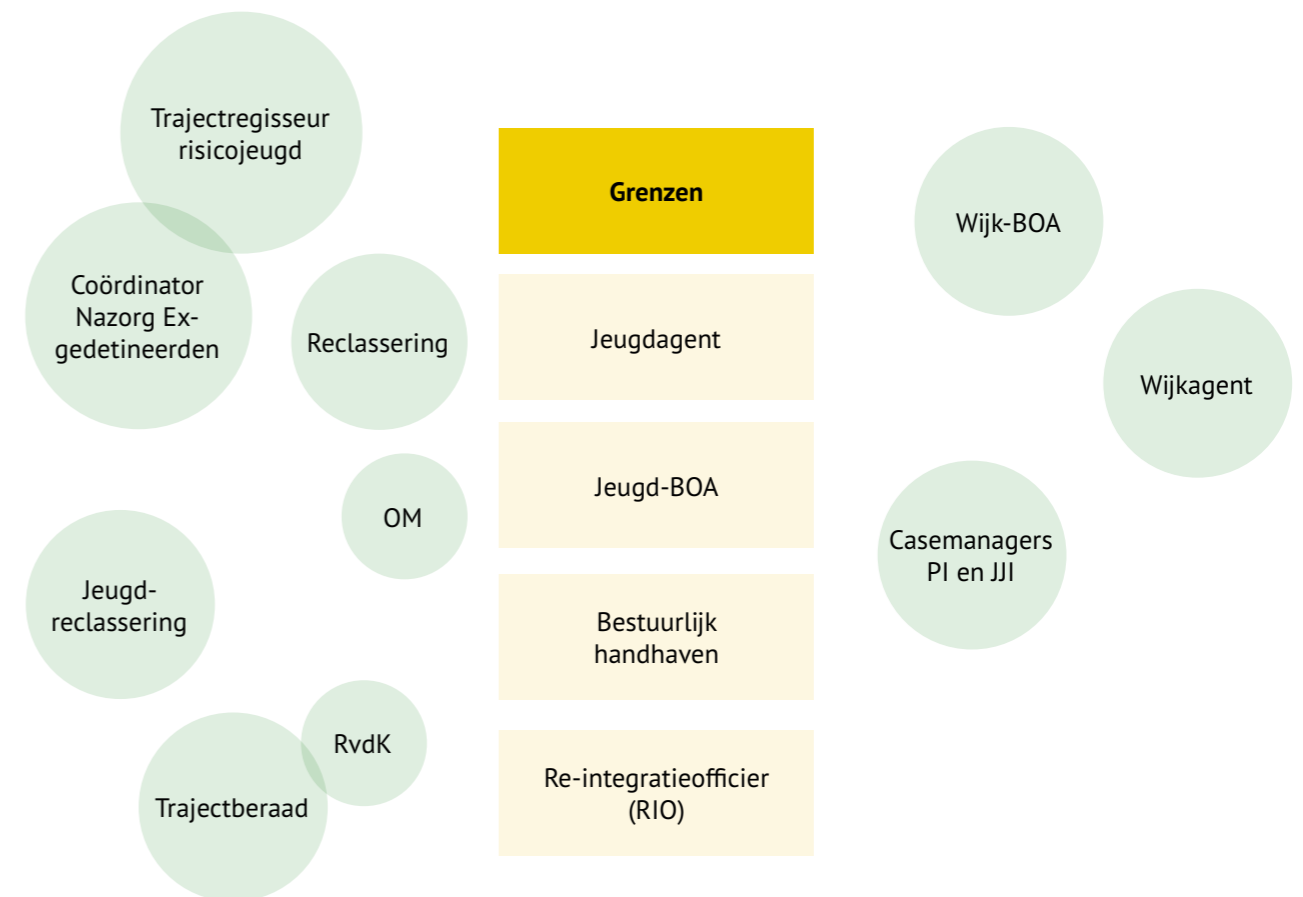
Interventie: Jongeren Perspectief Fonds (JPF)

We sluiten aan bij het Jongeren Perspectief Fonds. Daarmee zetten we in op het saneren van schulden die jongeren hebben. De voorwaarde daarvoor is dat ze intensieve begeleiding accepteren. Met een maatschappelijke tegenprestatie als mogelijkheid bieden we daadwerkelijk nieuwe mogelijkheden.

Onder welk thema valt het?	<p>De jongere komt centraal te staan in plaats van het belang van schuldeisers. Dat gebeurt doordat we inzetten op drie pijlers: saneren van schulden, intensieve begeleiding en terugbetaling met een maatschappelijk tegenprestatie. Zo kan een jongere een schooldiploma behalen, in plaats van terecht te komen in een regulier schuldhulpverleningstraject.</p> <p>In dat laatste geval maken jongeren eerder de keuze om te gaan werken om schulden te kunnen aflossen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pijler 1: het saneren van schulden We hebben in Helmond al een saneringskrediet. Daarnaast gaan we meer begeleiding bieden aan de jongeren. - Pijler 2: intensieve begeleiding In Helmond hebben we al een trajectregisseur Risicojeugd. Hij regisseert het proces samen met een casusregisseur en/of hulpverlener. Deze laatste twee zorgen voor de intensieve begeleiding. - Pijler 3: een maatschappelijke tegenprestatie Deze is nieuw in Helmond. <p>We gaan pijler 1 en 2 verbinden met de handvatten vanuit het Jongeren Perspectief Fonds en een aantal medewerkers verder scholen in de aanpak. We onderzoeken pijler 3 verder en kijken naar welke initiatieven er al zijn in Helmond.</p> <p>Zodra we de aanpak ontwikkeld hebben, willen we 5 trajecten in het eerste jaar wegzetten en 10 trajecten in de daaropvolgende jaren.</p> <p>Met de Effectmonitor van het Jongeren Perspectief Fonds meten we de resultaten onder begeleiding van de Stichting.</p>	Wanneer gaan we dat doen?
<p>Sociaal-economisch perspectief: schuldenaanpak en kans op een baan</p>			<p>De eerste helft van 2024 staat in het licht van de ontwikkeling van de trajecten. In de tweede helft van 2024 starten we ermee.</p>
Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?			Wie gaat dat doen?
<ul style="list-style-type: none"> - Huidige saneringskrediet - Trajectregie risicojeugd 			<ul style="list-style-type: none"> - Schuldhulpverlening - Trajectregisseur Risicojeugd - Sociale Teams Helmond - Jeugd Team
Wat zijn de risico- en beschermende factoren?	Voor welke doelgroep is het?		Wat is hiervoor nodig?
<p>Risicofactor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schuldenproblematiek - Laag opleidingsniveau/geen opleiding 	<ul style="list-style-type: none"> - Leeftijdscategorie 18 - 27 jaar. - Jongeren bij wie de reguliere schuldhulpverlening niet of onvoldoende past. - Stadium 2 en mogelijk 3: (potentiële) jonge aanwas. - Het is een individueel traject. 		<ul style="list-style-type: none"> - Lidmaatschap Stichting Jongeren Perspectief Fonds - Ontwikkelbudget (inclusief scholing), zowel in de startfase als daarna investeren we doorlopend in scholing en doorontwikkeling.
Niveau van preventie	Wat gaan we concreet doen?		Begrote kosten
<ul style="list-style-type: none"> - Primair: gericht op voorkomen - Secundair: gericht op vroegtijdig opsporen en beperken van risico's 	<p>Als gemeente worden we lid van de Stichting Jongeren Perspectief Fonds.</p> <p>Met de handvatten die we krijgen, ontwikkelen we de drie pijlers verder en verbinden we ze met elkaar:</p>		<ul style="list-style-type: none"> - € 5.750 per jaar lidmaatschap - Geschat ontwikkelbudget € 25.000
Welk doel heeft het?			Cofinanciering
<p>Schulden zijn een risicofactor voor crimineel gedrag. Het JPF geeft jongeren die door schulden vastlopen in hun leven een nieuwe kans en een nieuw perspectief.</p>			<p>Gemeentelijke financiering saneringskrediet en trajectregisseur</p>

Fotopersburo Bert Jansen / Sem van Rijssel

Grenzen met perspectief

We gaan in Helmond voor een brede integrale aanpak: we zijn betrokken bij kinderen en jongeren en begeleiden ze bij het naar school gaan, zoeken van een baan, aflossen van schulden en de invulling van de vrije tijd. Dat doen we om te voorkomen dat onze jeugd afglijdt naar de criminaliteit.

Tegelijkertijd snappen we dat de aantrekkingskracht van criminaliteit alleen minder wordt als crimineel gedrag niets oplevert. Er moet een stevige begrenzing zijn. Jeugdcriminaliteit is niet onschuldig. Het gaat vaak om ernstige (gewelds)delicten, met ingrijpende gevolgen voor de omgeving en de maatschappij. De meeste daders gaan opnieuw in de fout. We zien dan

dat ze een voortdurende criminele levensstijl ontwikkelen. Het is dan belangrijk dat we stevig en consequent ingrijpen. Dat moeten we bestuurs- en strafrechtelijk doen, maar we moeten ook maatwerk leveren om crimineel gedrag te corrigeren en tegelijkertijd perspectief blijven bieden.

Met Preventie met Gezag investeren we in Helmond extra in dit thema door:

1. Een jeugdagent
2. Een jeugd BOA
3. Een RIO (Re-Integratie Officier)

Wat belangrijk is, is dat we zo vroeg en zo laagdrempelig mogelijk contact leggen met onze jongeren op straat. Maar ook dat we de professionals in Helmond de tools geven om op tijd te kunnen ingrijpen bij overlast en probleemgedrag, en om zulk gedrag te kunnen begrenzen.

We gebruiken hiervoor in Helmond beschikbare bestuurlijke instrumentarium dat we nodig hebben om de veiligheid en leefbaarheid in het focusgebied te vergroten. Denk bijvoorbeeld aan de bestaande artikelen in de APV: maatwerkmaatregelen die we zorgvuldig afwegen, zoals het opleggen van gebieds- en groepsverboden bij (jongeren)overlast. Of het opleggen van een last onder dwangsom als jongeren drugs dealen op straat of inbrekerswerktuig bij zich hebben.

Bij die inzet van bestuurlijke maatregelen kijken we binnen het programma PmG ook naar de schuldenproblematiek. Soms is het opleggen van een last onder dwangsom genoeg om het gedrag van jongeren te corrigeren zonder dat de dwangsom direct wordt verbeurd ('zwaard van Damocles'). We dragen dan niet ongewild indirect bij aan het verergeren van de schuldenproblematiek.

We kunnen jammer genoeg niet altijd voorkomen dat we ook het strafrecht moeten toepassen op een jongere en hij in detentie terecht komt. Een periode van detentie is, hoe je het ook went of keert, een onderbreking van iemands leven en soms ook van de zorg die iemand ontving of een opleiding die abrupt wordt afgebroken. Met de

RIO werken we, naast de begeleiding tijdens en na detentie, aan de motivatie bij jongeren om andere keuzes te maken. We vergroten hun weerbaarheid om de verleidingen van hun oude leven te weerstaan.

Ook de 3RO instellingen (Reclassering Nederland, Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en Stichting Verslavingsreclassering GGZ) dragen hieraan bij.

Als we de veiligheid in de samenleving willen vergroten, dan moeten we criminaliteit voorkomen en recidive terug dringen. De reclassering gebruikt daarvoor het geld dat voor Helmond beschikbaar komt binnen de pijlers Preventie, Advies en Toezicht.

- Preventie: inzet is uitgewerkt in online interventies.
- Advies: er komen meer reclasseringsadviezen voor jongeren uit Helmond die met politie en justitie in aanraking komen. Daarin houdt de reclassering ook rekening met mogelijke LVB-problematiek en middelengebruik. De reclassering heeft ook een signaalfunctie in de gebiedsgerichte aanpak. In het cliëntvolgsysteem labelen we die signalen ook onder Preventie met Gezag. De reclassering zet ook in op advisering jeugdstrafrecht.
- Toezicht: de reclassering intensiveert de toezicht- en begeleidingstrajecten met jongeren uit ons focusgebied. Dat doen ze met een systeem-/contextgerichte aanpak, samen met het Jeugd Team. Al tijdens de detentie starten zij met toezicht, zodat de kans op een succesvolle re-integratie stijgt.

Deze extra inzet onder advies en toezicht draagt bij aan het thema grenzen stellen. De reclasseringsorganisaties hebben hiervoor extra inzet en geld nodig. Verderop in dit plan is dit uitgewerkt.

Interventie: Jeugdagent

Onder welk thema valt het?

- Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren
- Grenzen met perspectief

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

Aanvullend op de huidige inzet van de wijk- en (taakaccent)jeugdagenten. Als we een extra jeugdagent inzetten speciaal voor het focusgebied, dan zorgt dat dat de doelgroep vroeg in beeld komt en bereikbaar wordt en dat we er inzicht in hebben. Zo kunnen we op tijd ingrijpen en handhaven waar dat nodig is.

De inzet van de jeugdagent sluit ook aan op de aanpak die de politie Helmond op straat al heeft voor de aanpak van drugshandel.

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

De jeugdagent draagt bij aan het aanwezig zijn in de wijk en in de leefwereld van onze jongeren.

Beschermende factoren:

- Een betekenisvolle, steunende derde hebben
- Moreel inzicht verkrijgen

Risicofactoren:

- Geen dagbesteding hebben (rondhangen op straat)
- Bij een (criminele) jeugdgroep (willen) horen
- Het idee dat georganiseerde criminele

groepen een aantrekkelijke levensstijl leiden, makkelijk en snel geld verdienen

- In de sociale omgeving zijn georganiseerde criminele groepen actief

Niveau van preventie

Primair en secundair

Welk doel heeft het?

Meer ogen en oren op straat en meer vermogen om grenzen te stellen en te kunnen handhaven waar dat nodig is.

Voor welke doelgroep is het?

- Alle jeugd in het focusgebied tot 27 jaar
- Alle stadia: van risicojeugd tot doorgroeiers en harde kern
- Individueel en groepsgericht

Wat gaan we concreet doen?

We stellen een senior jeugdagent aan die volledig beschikbaar is voor de aanpak in ons focusgebied. De jeugdagent gaat vooral met de doelgroep aan de slag. Dat gebeurt in nauwe afstemming en samenwerking met de andere jeugd-, zorg- en veiligheidspartners in ons focusgebied. Dit valt onder de integrale afstemming en aanpak vanuit het PmG-programma.

Met deze extra jeugdagent zetten we in op de preventieve werking van het zichtbaar aanwezig zijn in de wijk.

Wanneer gaan we dat doen?
De bedoeling is om nog in 2023 te werven. We zetten de jeugdagent vanaf 2024 volledig in, en als dat mogelijk is al deels in 2023.
Wie gaat dat doen?
Politie Helmond
Wat is hiervoor nodig?
1 fte
Begrote kosten
Aanvraag middelen justitiële partners
Cofinanciering
N.v.t.

Interventie: Jeugd-BOA

Onder welk thema valt het?
<ul style="list-style-type: none"> - Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren - Sociaal-economisch perspectief: schuldenaanpak en kans op een baan - Grenzen met perspectief

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?
De wijk-BOA's In Helmond heeft iedere wijk twee vaste wijk BOA's. Zij zijn als koppel het vaste gezicht van en voor de wijk. Naast hun taak als wijk BOA hebben ze nog verschillende andere aandachtsgebieden, zoals jeugd of ondermijning en actie nemen op meldingen.

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?
<p>Beschermend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een betekenisvolle, steunende derde hebben - Moreel inzicht verkrijgen <p>Risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen dagbesteding hebben (rondhangen op straat) - Bij een (criminele) jeugdgroep (willen) horen - In de sociale omgeving zijn georganiseerde criminele groepen actief

Niveau van preventie
Primair en secundair

Welk doel heeft het?
<ul style="list-style-type: none"> - Meer ogen en oren op straat. Zod jongeren die frequent op straat hangen en zich bezighouden met criminele activiteiten vroeg in beeld. - Meer vermogen om grenzen te stellen. - Vroegtijdig en laagdrempelig ingrijpen bij jongeren als dat nodig is.

<ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor meer inzicht van de dynamiek op straat en binnen jeugdgroepen.
--

Voor welke doelgroep is het?
<ul style="list-style-type: none"> - Alle jeugd in het focusgebied tot 27 jaar - Alle stadia: van risicojeugd tot doorgroeiers en harde kern - Individueel en groepsgericht

Wat gaan we concreet doen?
<p>We zorgen dat handhaving met vaste gezichten in de wijk vertegenwoordigd is en we richten ons daarbij specifiek op onze jeugd.</p> <p>We plussen de bestaande inzet van onze wijk BOA per wijk op met 0,5 fte senior jeugd BOA. Zo zetten we in op de preventieve werking van het zichtbaar aanwezig zijn in de wijk.</p> <p>Belangrijke rollen en taken van deze senior jeugd BOA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende tijd en ruimte om in de wijk aanwezig te zijn. - Onderdeel van het gezamenlijk team in de wijk, zodat straataanpak (aanspreken, bekeuren of anders) onderdeel is van het integraal plan van aanpak. - Laagdrempelig bereikbaar zijn voor jongeren, vroegsignalering. - Duidelijke aanwezigheid gezag in de wijk, samen met de politie.

Wanneer gaan we dat doen?
We starten met de jeugd-BOA's in 2024 in de 3 wijken van het focusgebied (Helmond -West, Binnenstad en Helmond-Oost).

Wie gaat dat doen?
Handhaving - afdeling Veiligheid en Naleving

Wat is hiervoor nodig?
1,5 fte senior BOA (schaal 8)
<p>Opleiding:</p> <p>We moeten onze BOA's op leiden tot senior jeugd BOA, zodat ze zich comfortabel en professioneel kunnen bewegen in het focusgebied en kunnen omgaan met de complexe doelgroep van PmG. Daarvoor is het nodig om de bestaande opleiding aan te vullen met verdiepende opleidingen op het gebied van jeugd en wijkgericht werken.</p> <p>Kosten:</p> <p>€ 3.500 per persoon (voor 2-3 personen).</p> <p>We vragen van de extra jeugd BOA's dat ze meebewegen op het gebied van preventie en gezag in het focusgebied, gericht op de doelgroep in stadium 2 en 3. Dit vraagt om senioriteit.</p>

Begrote kosten
<ul style="list-style-type: none"> - Opleidingsbudget: € 10.000 - 1,5 fte schaal 8: € 120.000

Cofinanciering
Basisopleidingen en reguliere bijscholing voor de extra jeugd BOA's financieren we vanuit de opleidingsbudgetten van de gemeente Helmond.

Interventie: Re-integratieofficier (RIO)

Onder welk thema valt het?

- Samen met aandacht aanwezig in de wijk en in de (online) leefwereld van onze jongeren
- Grenzen met perspectief

Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?

We hebben in Helmond een actieve coördinator Nazorg Ex-gedetineerden. Deze is ook als trajectregisseur, samen met de trajectregisseur Risicojeugd, actief betrokken bij de nazorg van ex-gedetineerden.

In 2023 heeft ons college de nieuwe manier van werken rondom nazorg vastgesteld. Daarin zijn de uitgangspunten van het

bestuurlijk akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie' onderschreven en hebben we vastgelegd dat we focussen op:

- Het voldoen aan de basisvoorwaarden voor ex-gedetineerden: ID bewijs, huisvesting, werk en inkomen, hulp bij financiën en schulden, juiste zorg en begeleiding en een sociaal netwerk;
- het bezoeken van alle gedetineerden in de penitentiaire inrichting (PI);
- een structurele en effectieve samenwerking tussen alle betrokken instanties: denk aan DJJ, strafrechtpartners, hulpverlening en gemeente.

De capaciteit op nazorg (voor Helmond en de vijf overige Peelgemeenten) hebben we uitgebreid naar 2 fte per 1 september 2023. Voor jongeren die veroordeeld zijn in

het jeugdstrafrecht en in een Justitiële Jeuginrichting (JJJ) hebben gezeten, hebben we daarnaast een actief trajectberaad over de nazorg. Dat gebeurt onder regie van de Raad voor de Kinderbescherming. Vaak wordt ingezet op vrijwillige begeleiding van de Jeugdreclassering voor veroordeling.

Ook hebben we in 2023 de werkwijze Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) herijkt. De gemeentelijke regie rondom complexe casuïstiek (waaronder nazorg ex-gedetineerden en risicojeugd) hebben we daarin belegd en zo is hij geborgd in de organisatie en samenwerking.

Wat zijn de risico- en beschermende factoren?

Beschermende factoren:

- Een betekenisvolle steunende derde hebben
- Een baan hebben
- Stabiele huisvesting

Risicofactoren:

- Laag opgeleid zijn
- Geen (zinvolle) dagbesteding hebben
- Financieel kwetsbaar zijn

Niveau van preventie

Tertiair: gericht op voorkomen recidive en beperken gevolgen

Welk doel heeft het?

Met de inzet van de RIO voorkomen we recidive. Dat gebeurt door direct te werken

aan perspectief in plaats van achteraf te repareren. De begeleiding gebeurt met werkzame principes: aandacht en eigen kracht, draaglast en stress verminderen, structuur geven, leren en bouwen met dromen en talent.

Voor welke doelgroep is het?

- (Ex-)gedetineerde plegers van vermogens- en geweldsdelicten van 18-27 jaar met hardnekkige multiproblematiek (zowel veroordeeld in het jeugd als in het volwassenenstrafrecht)
- Stadium 3 (jonge aanwas) en 4 (doorgroeiers en harde kern)
- Individueel

Wat gaan we concreet doen?

Deze interventie is een plustak bovenop de taken van de coördinator Nazorg Ex-gedetineerden.

De begeleiding door de RIO bestaat uit twee bouwstenen:

- Eropaf: een team vormen met de jongere (en het gezin)
- Wrap around care en individuele plaatsing en steun (IPS)

Deze bouwstenen komen voor een stuk overeen met de taken van de coördinator Nazorg Ex-gedetineerden, de trajectregisseur Jeugd, het trajectberaad, de jeugdreclassering en de reclassering. Maar wij geloven in de intensieve vorm van begeleiding door de RIO en de aanvullende

rol die we binnen het team Trajectregie kunnen beleggen.

Binnen PmG gaan wij in 2024 onderzoeken hoe we deze rol precies kunnen organiseren en vormgeven binnen het team.

Willen we de RIO succesvol laten zijn, dan is de basisvoorwaarde huisvesting een belangrijk aandachtspunt. Helmond is namelijk een stad zonder kamerbewoning en met minimale particuliere woonruimte. Huisvesting is daarom een knelpunt bij de re-integratie van ex-gedetineerden/ We lossen dat niet op met alleen financiële middelen. Als gemeente gaan we hierover nadrukkelijk het gesprek aan met de woningbouwcorporaties.

De aantallen voor jongeren (tot 27 jaar) in detentie liggen in Helmond relatief laag. In 2022 zaten 35 jongeren in detentie, waarvan er 26 ook weer zijn uitgestroomd. Van die 35 zaten 19 jongeren korter dan 1 maand in detentie. We verwachten dat de RIO voor deze groep minder toegevoegde waarde heeft. Het gaat namelijk specifiek om jongeren die een zwaardere, langere straf uitzitten.

Wanneer gaan we dat doen?

We starten in 2024 met de RIO.

Wie gaat dat doen?

- Team Trajectregie: trajectregisseurs en coördinator Nazorg Ex gedetineerden
- Sociale Teams Helmond
- DJI: casemanagers PI en JJI

- Trajectberaad
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jeugdreclassering
- 3RO (Reclassering)
- Zorg- en Veiligheidshuis (volgens AVE model)

Wat is hiervoor nodig?

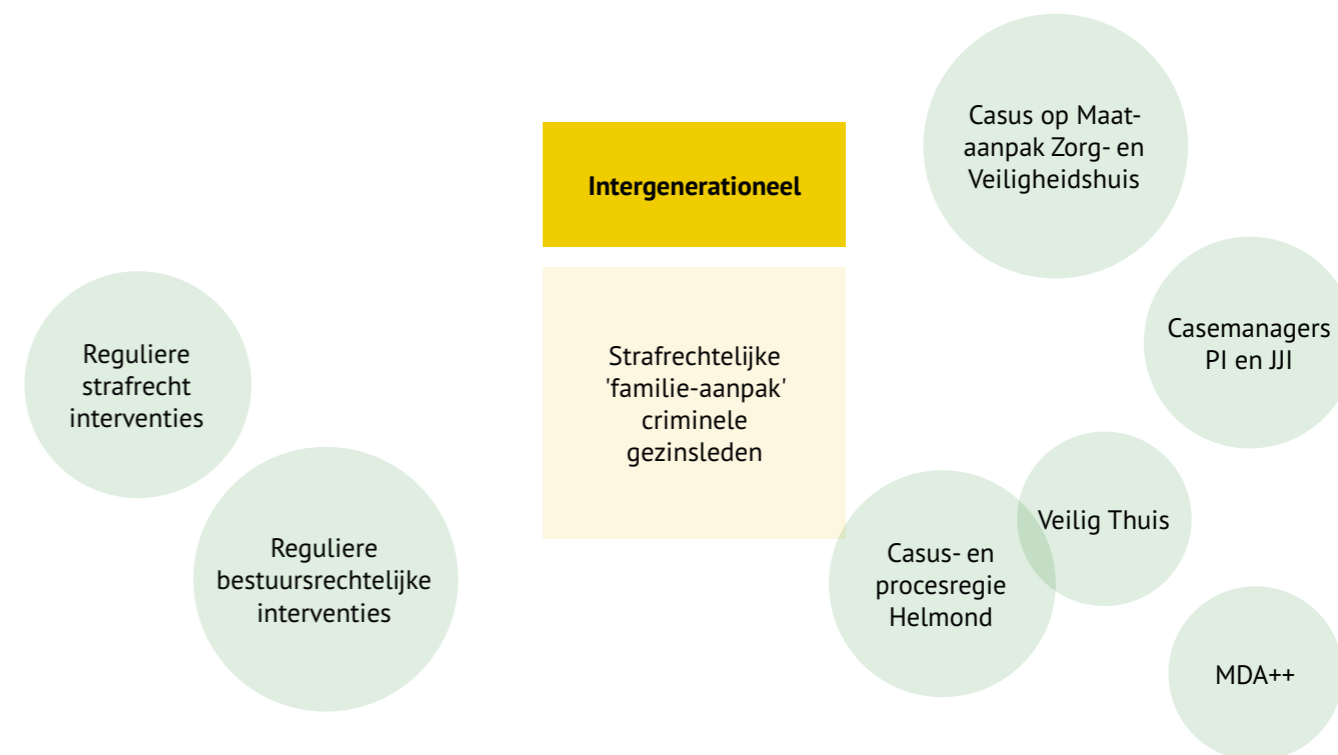
- De RIO rol sluit aan bij die van de coördinator Nazorg Ex-gedetineerden en trajectregisseur Risicojeugd in het team Trajectregie. Het vraagt echter om een intensivering van de aanpak. Ons doel is 20 intensieve RIO trajecten op jaarbasis.
- Gebruik van het landelijk RIO netwerk en landelijke expertise voor de doorontwikkeling van de rol.

Begrote kosten

- Financiering vanuit PmG geld voor 20 RIO trajecten: € 110.000.

Cofinanciering

De taken van de RIO sluiten aan op de taken van de coördinator Nazorg Ex gedetineerden (2 fte) en de trajectregisseur Risicojeugd (1 fte).

Voorkomen dat criminaliteit en gebrek aan perspectief overgaan van ouder op kind

In Helmond richten we ons met het programma Preventie met Gezag op jongeren die risico lopen op crimineel gedrag of die al actief zijn in de criminaliteit. Maar dat doen we wel systeemgericht.

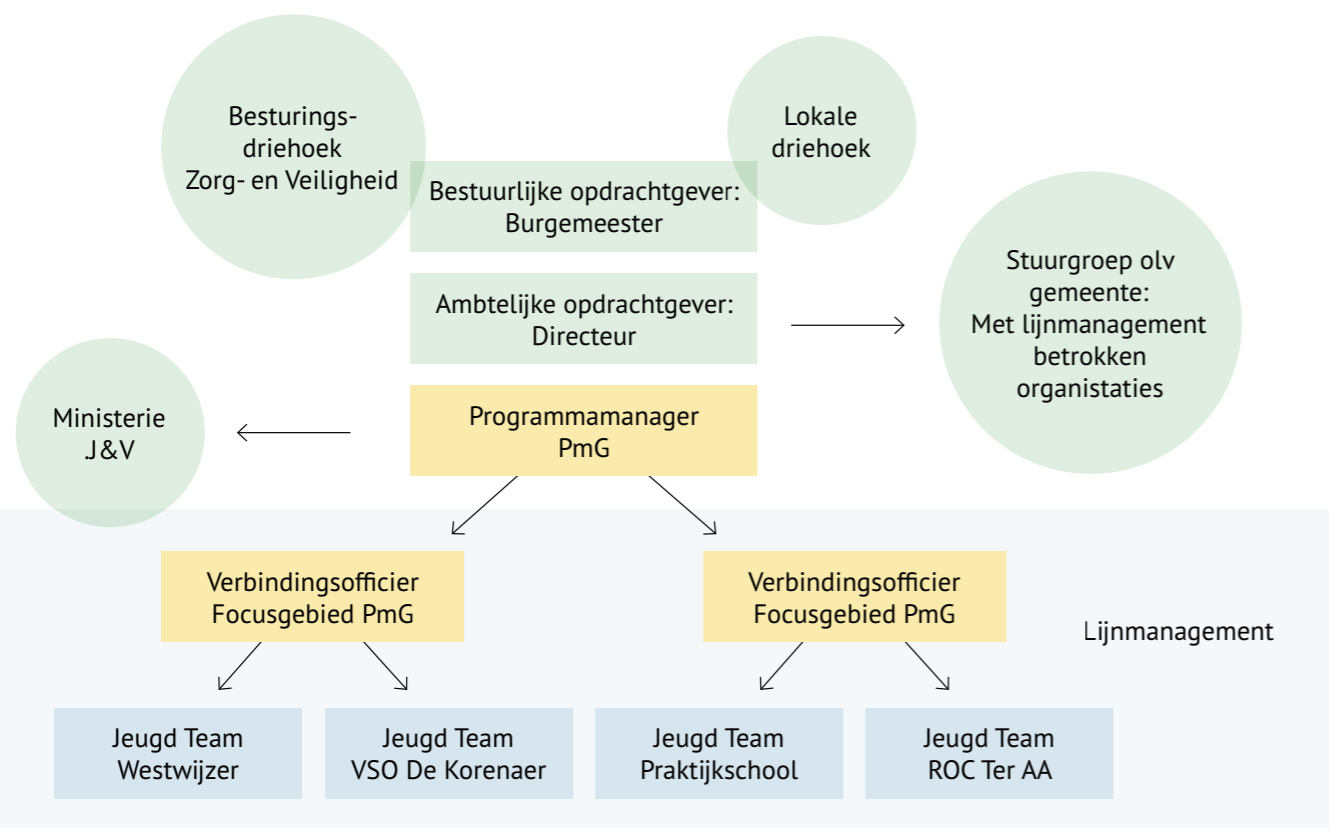
We kijken niet alleen naar de situatie van de jongere, maar naar die van het systeem eromheen. Zo krijgen we inzicht in wat er nodig is om de problematiek (die vaak heel complex is) bij de kern aan te pakken. Als een jongere opgroeit in een systeem met armoede en weinig toekomstperspectief, dan is de kans groter dat hij later zelf in armoede komt te leven. Dat weten we. De manieren om daaruit te komen zijn vaak beperkt.

Groei je op met een criminele ouder, dan helpt het niet als sociale en justitiële partners zich alleen op de jongere focussen. Juist dan moeten we met die justitiële partners en het strafrecht grenzen stellen en laten zien dat criminaliteit niet loont. Samenwerking en capaciteit zijn dan wel noodzakelijk. Dit hebben we samen uitgewerkt in een systeemgerichte benadering van jongeren en hun gezinnen, vanuit Preventie met Gezag. Niet alleen met de organisaties in het sociaal domein die dit uitgangspunt vaak al hanteren, maar juist ook met de strafrechtpartners.

Interventie: integrale aanpak van intergenerationele (ondermijnende) criminaliteit

<p>Onder welk thema valt het?</p> <p>Voorkomen dat criminaliteit en gebrek aan perspectief overgaan van ouder op kind</p>	<p>Welk doel heeft het?</p> <p>Met deze aanpak willen families in het focusgebied met domein overstijgende problematiek in beeld brengen. Op dat moment kunnen we een integraal plan van aanpak maken voor alle domeinen, zodat we intergenerationele overdracht van criminaliteit doorbreken. Dat kan door kinderen en jongeren een ander perspectief te bieden en acute hulpvragen op te pakken. Ook willen we startende criminele carrières van onze jongeren nog op tijd keren.</p> <p>Bij acute hulpvragen kun je denken aan vragen op het gebied van schulden, zorg of school en onderwijs.</p>	<p>De drie partners beloven zich maximaal in te spannen om die doorbraak samen te bereiken en daarbij ook open te staan voor soms onorthodoxe en innovatieve aanpakken.</p> <p>Signalen die bepalen of we deze aanpak inzetten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Via hulpverlening in het gezin blijkt dat er sprake is van criminele activiteiten. Een voorbeeld is de inzet van een jeugdcoach wanneer een gezinslid wordt opgepakt. - Er komt via OM of politie vanuit het strafrecht een verdachte in beeld met (ondermijnende) criminele activiteiten. Daarbij zijn er tegelijkertijd zorgen over de andere gezinsleden. De risico's zitten in intergenerationele overdracht en/of multiproblematiek. - Via een opgelegde bestuursrechtelijke maatregel waardoor een gezin in beeld komt. Een voorbeeld is (mogelijke) sluiting van een pand op basis van artikel 13b Opiumwet. <p>Voor elk van deze signalen geldt dat de casus in de basis moet voldoen aan de reguliere Casus Op Maat criteria en dat één van de gezinsleden moet vallen binnen de doelgroep van Preventie met Gezag.</p> <p>De pilot is afgestemd met gemeente 's-Hertogenbosch die met een soortgelijke pilot start.</p>	<p>Wie gaat dat doen?</p> <p>Jeugd Teams, STH, OM, 3RO, RvdK en politie onder directe regie van de programmamanager Preventie met Gezag, en in nauwe samenwerking met de procesregisseurs in het Zorg- en Veiligheidshuis</p>
<p>Met welke bestaande interventies en structuren hangt dit samen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Casus Op Maat aanpak van Zorg- en Veiligheidshuis - Zorg- en hulpverleningsaanbod Helmond - Reguliere strafrechtinterventies - Reguliere interventies vanuit het toepassen van bestuursrecht 	<p>Wat gaan we concreet doen?</p> <p>We starten met een pilot in Helmond om de problematiek in beeld te brengen en een gezamenlijk plan van aanpak te maken volgens de BOB methode. Dat doen we onder regie van het Zorg- en Veiligheidshuis, die daarvoor de structuur van een Casus Op Maat gebruikt. In de pilot behandelen en evalueren we 5 casussen. Tegelijkertijd ontwikkelen we dit door naar een familieaanpak. Daarbij maken we gebruik van de succeselementen en -ervaringen van familieaanpakken in andere steden, zoals Tilburg en Rotterdam.</p> <p>Politie, OM en gemeente zeggen vooraf toe zich gezamenlijk te committeren aan de integrale aanpak van die deze complexe casuïstiek vraagt. We bekijken samen wat er nodig is om voor een doorbraak.</p>	<p>Wanneer gaan we dat doen?</p> <p>Pilot: van 2024 tot medio 2026</p>	<p>Wat is hiervoor nodig?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aanpak moet binnen de bestaande opdracht, capaciteit en afspraken over informatiedeling van het Zorg- en Veiligheidshuis passen. - Een sterke integrale samenwerking tussen politie, OM, gemeente en andere sociale en veiligheidspartners in het focusgebied. Reclassering heeft toegezegd dat ze de familieaanpak verder mee willen verkennen. Ook met DJI voeren we hierover gesprekken. - Beschikbaar hebben van passende interventies.
<p>Wat zijn de risico- en beschermende factoren?</p> <p>Beschermende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunnen reflecteren - Een moreel kompas hebben - Verandering van omgeving <p>Risicofactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Criminele ouders, broers en zussen - Armoede - Werkloosheid 	<p>Begrote kosten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzet politie, OM, RvdK en reclassering: betaald vanuit Preventie met Gezag 		
<p>Niveau van preventie</p> <p>Alle 3 de niveaus zijn mogelijk, afhankelijk van het familielid. Secundair en tertiair voor gezinsleden die al crimineel actief zijn, primair voor gezinsleden met risico's maar zonder criminele activiteiten.</p>	<p>Cofinanciering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interventies vanuit de hulpverlening financieren we vanuit gemeentelijke gelden. Daarnaast kan het Jeugd Team besluiten interventies uit de PmG aanpak in te zetten. - De casus- en procesregie past binnen de bestaande budgetten. 		

Voor PmG bestaat de governance in ieder geval uit:

Aansturing programma

Belangrijk onderdeel van het programma om te komen tot een succesvolle implementatie en borging is de organisatie en aansturing van de meerlaagse samenwerking tussen de diverse betrokken partijen, waarbij de gemeente een belangrijke regierol heeft. De governance koppelen we zoveel mogelijk aan die van het (interne) meerjarenprogramma Jeugd - deze wordt nog uitgewerkt.

Onderstaande governance geeft antwoord op de vraag: "Hoe geven de we de samenwerking maximaal de ruimte om effectief en efficiënt de doelen te behalen?". Hierbij is het uitgangspunt dat we dit **organiseren zonder een aparte organisatie** neer te zetten.

Bij de uitwerking is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande structuren omdat dit bijdraagt aan duurzaam draagvlak, borging en continuïteit van het programma. In het verlengde

hiervan zullen ook alle "nieuwe PmG functies" een plaats in de lijn krijgen met hiërarchische sturing bij het lijnmanagement. De operationele sturing wordt belegd bij de programmamanager, waarbij lijnmanagement en programmamangement intensief met elkaar afstemmen.

Besluitvorming

Het bestuurlijk overleg onder leiding van de burgemeester beslist over de doelen en eventuele bijstelling daarvan, dit doen we in de lokale driehoek met Openbaar Ministerie en Politie en in de besturingsdriehoek Zorg en Veiligheid met de wethouder Jeugd.

Het management overleg, onder leiding van de ambtelijk opdrachtgever van de gemeente, is gezamenlijk verantwoordelijk voor de juiste condities en beslissingen in de lijnorganisaties zodat de programmamanager de gezamenlijke programmadoelen kan behalen.

Programmamanager Preventie met Gezag

Welk doel heeft het?

De programmamanager zorgt voor de tactische en strategische koers van het programma. Hij is verantwoordelijk voor de implementatie van de interventies, samen met de betrokken partijen.

Hij geeft sturing aan en houdt regie op het gehele programma, dus aan alle onderdelen binnen de aanpak Preventie met Gezag.

Daarnaast is de programmamanager (in samenwerking en afstemming met het lijnmanagement) verantwoordelijk voor de aansturing van de diverse specifieke PmG functies in het programma.

En hij heeft mandaat om te beslissen over besteding van het uitvoeringsbudget.

Andere taken van de programmanager zijn:

- De samenhang van alle activiteiten borgen binnen het programma. Hij signaleert en agendeert knelpunten, geeft advies voor tussentijdse bijsturing van het programma en zorgt voor de vereiste besluitvorming.
- Escaleren naar management, directie en bestuur als het ergens in de samenwerking spaak loopt of als de voortgang van interventies in het geding komen.
- De programmamanager is de spil in een cruciaal veranderingstraject.
- Rapporteren op management-, directie- en bestuurlijk niveau binnen de gemeentelijke organisatie over de voortgang van de opgave.
- Verantwoordelijkheid voor het stimuleren en borgen van betrokkenheid en eigenaarschap bij de betrokken organisaties. Dat geldt niet alleen voor de uitvoering, maar ook op management- en

bestuurlijk niveau. Hij rapporteert ook over de voortgang van de opgave.

- Nauw samenwerken met de programmamanager van het meerjarenprogramma Jeugd en de beleidsadviseur Ondernijning vanuit Veiligheid en Naleving. Hij zorgt met hen voor de samenhang tussen de programma's.
- Bouwen en borgen van een regionaal en landelijk netwerk zodat de lerende aanpak vorm krijgt en duurzaam ingebed raakt in Helmond.
- Zorgen voor de (financiële) verantwoording van het programma en de programma-gelden aan de Raad en aan het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Wanneer gaan we dat doen?

De programmamanager start in Q4 2023. Afgelopen maanden hebben we enorm hard gewerkt aan het bouwen van het netwerk rondom deze aanpak. Deze activiteiten zetten we in 2023 verder voort en intensiveren we richting de start van 2024 met de komst van de programmamanager.

Wat gaan we concreet doen?

In Q3/4 2023 starten we met de werving van een programmamanager. Deze brengen we onder bij de afdeling Veiligheid en Naleving van de gemeente.

Begrote kosten

- Eén programmamanager, fulltime, schaal 13: € 135.000 per jaar
- € 50.000 uitvoeringsbudget per jaar.

Monitoren en lerend evalueren

Met die aanpak willen we onze ambitie en doelstellingen samen verwezenlijken.

Namelijk:

Helmond is een stad waar alle jongeren gezond, veilig en kansrijk opgroeien, omdat de voedingsbodem voor criminaliteit is aangepakt en de weerbaarheid van jongeren en hun gezinnen is vergroot.

We vinden het belangrijk om daarbij steeds te kijken of we de juiste dingen doen en of die het juiste effect hebben: voor de jongeren, voor de stad, voor andere wijken en andere gemeenten. Daarbij gaan we voor lerend evalueren: we stellen bij waar dat nodig is, we dragen over waar dat mogelijk is en we maken onze aanpak bereikbaar voor andere gemeenten als dat wenselijk is.

We kiezen er bewust voor om meteen van start te gaan in het focusgebied. Dat doen we met de doelgroep die nu al in beeld is. Juist door te starten in de praktijk kunnen we data aanvullen, verbreden en versterken.

Bij de aanpak kiezen we voor evidence based interventies en interventies die in andere gemeenten met succes zijn ingezet. Zo weten we zeker dat wat we doen helpt.

Hieronder beschrijven we kort hoe we de monitoring en evaluatie in het vat gieten. De verdere uitwerking volgt in het uitvoeringsprogramma.

We meten op drie manieren:

1. Jaarlijks overzicht van kwantitatieve data
2. Verdiepende analyse voor een selectief aantal jongeren uit de doelgroep
3. Narratief onderzoek op de vijf thema's

Kwantitatieve data

We baseren de analyse van kwantitatieve data onder andere op jeugdcriminaliteitscijfers, onderwijsgegevens en het percentage jongeren met een verhoogd risico op afglijden naar de criminaliteit. In januari 2024 zorgen we voor een startbeeld. De input daarvoor komt uit het afgelopen jaar, met cijfers vanuit gemeentelijke en strafrechtelijke data.

Elk jaar verrijken we dat met diezelfde data, maar dan over het nieuwe jaar. Conclusies trekken we na 2,5 jaar (het eerste deel van het programma), na 4,5 jaar en 6,5 jaar (tussentijdse evaluaties) en na 8,5 jaar (als het programma Preventie met Gezag formeel afloopt). Wij verwachten dat de cijfers in eerste instantie stijgen, simpelweg omdat er meer data in beeld komt en we meer aandacht voor het onderwerp hebben.

Verdiepende analyse voor een selectief aantal jongeren uit de doelgroep

We maken een verdiepende analyse voor de groep jongeren die tot de doelgroep behoren en die vanuit de aanpak een (intensief) begeleidingstraject krijgen. Dat doen we op de kwantitatieve cijfers. Het gaat dan om jongeren die dat begeleidingstraject als onderdeel van een integrale aanpak krijgen.

Wat we voor ogen hebben, is een verdiepende analyse op alle jongeren met een intensief begeleidingstraject, maar ons doel is minimaal 20 jongeren. We zoomen daarbij verder in op hun specifieke omstandigheden: hoeveel delicten plegen ze en hoe vaak, en wat verandert er waar door de jaren heen. Ook meten we de verandering in risico en beschermende factoren op basis van de leefgebieden.

Met deze verdiepende analyse volgen we een jongere tot 1 jaar na afsluiting van de aanpak. Daarbij nemen we uiteraard de AVG-richtlijnen in acht.

Narratief onderzoek op de vijf thema's

Elk jaar voeren we gesprekken met onze partners. Daarin onderzoeken we:

- welke resultaten we zien op de vijf verschillende thema's;
- wat dit oplevert voor de wijk en stad; en
- waar we zaken moeten aanpassen of bijsturen.

Wie deze groepsinterviews doen (bijvoorbeeld gemeente of studenten) en hoe, werken we uit in het uitvoeringsprogramma.

Capaciteit

Als gemeente stellen we een onderzoeker Jeugd beschikbaar vanuit het team Analyse en Intelligence. Deze gaat zich bezighouden met de monitoring van Preventie met Gezag. De politie zet vanuit Intel een extra analist in op jeugd via de versterkingsgelden van Taskforce-RIEC. We verkennen nog in hoeverre we dat aanvullend in binnen PmG kunnen inzetten.

Mogelijke risico's

Voor elk plan geldt dat er dingen kunnen gebeuren die we op dit moment nog niet kunnen voorzien. Daarom houden we voor de uitvoering van ons programma Preventie met Gezag rekening met dat soort risico's: omstandigheden die ervoor kunnen zorgen dat onze aanpak, de start en de uitvoering van interventies in de tijd opschuiven. Dat kan betekenen dat er daardoor in het eerste jaar een onderbesteding van de gelden is.

Ook gaan we als gemeente samen met onze partners nog veel ontdekken en leren tijdens de uitvoering van Preventie met Gezag. Dat kan betekenen dat we moeten bijsturen of aanscherpen op onderdelen van het plan, ook door onvoorziene omstandigheden en nieuwe ontwikkelingen. Als dat zo is, dan overleggen we daarover op tijd met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Krapte op de arbeidsmarkt

Net als veel organisaties in Nederland merken we dat het moeilijker is om nieuwe, geschikte medewerkers aan te trekken. We vissen bovendien geregeld in dezelfde vijver. We proberen daarop te anticiperen door alle werkzaamheden zo efficiënt mogelijk in te vullen. Selecteren doen we vooral op competenties en persoonlijke drive en minder op aantal jaar ervaring en specifieke opleiding. Alhoewel dat voor sommige functies wel een vereiste blijft.

Capaciteitsproblemen bij partners

Behalve met wervingsproblemen hebben sommige partners te maken met structurele onderbezetting, zoals de politie. Ook dat is een

risico voor de uitvoering van het Preventie met Gezag plan: mogelijk hebben we een langere aanlooptijd nodig. Ook dat kan in het eerste jaar tot een onderbesteding van de gelden leiden.

Toch proberen we samen slimme oplossingen te bedenken om de capaciteit die er is gericht en efficiënter in te zetten. En er bovendien alert op te zijn dat we geen concurrenten van elkaar worden. Want in Brabant zijn er relatief veel gemeenten met Preventie met Gezag aan de slag en we doen allemaal een beroep doen op die extra capaciteit. Het is belangrijk dat we daarvoor met elkaar in gesprek blijven.

Privacy en delen van gegevens

Als partners gaan we veel informatie met elkaar delen. Eén van de belangrijke voorwaarden daarbij is dat we de privacy-wetgeving niet uit het oog verliezen. Daar hebben en houden we oog voor tijdens de uitvoering van het programma.

De landelijke behandeling in de Eerste Kamer van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden volgen wij en

daarnaast zijn ook de AVG en convenanten zoals we die nu al kennen in onze samenwerking (onder andere het Zorg- en Veiligheidshuis en RIEC convenant) leidend.

Veilige Publieke Taak

Ook in Helmond hebben we een veilig werkklimaat voor onze medewerkers hoog op de agenda staan. Intimidatie, agressie, doxing en (oproepen tot) geweld tolereren we nooit. Of het nu in de fysieke of in de online wereld is. We verwachten dat sommige jongeren en anderen zich belemmerd gaan voelen in hun (criminele) activiteiten door onze Preventie met Gezag aanpak. Dat kan leiden tot meer geweld. Als gemeente nemen we het initiatief om samen met de moederorganisatie van de betrokken partners (en specifiek van het Jeugd Team) afspraken te maken rondom Veilig Publieke Taak. Zo nemen we een eenduidige rol in als werkgevers naar het team.

Landelijke ontwikkelingen

Het vorige kabinet heeft de gelden voor Preventie met Gezag structureel toegezegd. Natuurlijk houden wij bij de uitvoering van dit

plan ook de landelijke ontwikkelingen in de gaten, net als de visie en koers van een nieuw kabinet. Het kan zijn dat we daardoor in de toekomst het plan moeten aanscherpen.

Interne afstemming en lokale politiek

Willen we dat onze aanpak slaagt, dan zijn de interne afstemming en verbinding tussen de betrokken domeinen (werk, economie, sociaal en veiligheid) cruciaal. We zorgen voor de focus op die structurele verbinding tussen de verschillende programmaonderdelen, heel specifiek ook op het meerjarenprogramma Jeugd. Ook voeren we de regie op alle interventies. Ontstaat er onverhoopt een verschil van inzicht, dan schaaft de programmamanager op tijd op naar management, directie en, als dat nodig is, bestuur. Zo komt de voortgang van ons plan niet in het geding.

We houden het college van B&W en de Gemeenteraad van Helmond via de reguliere beleidscyclus periodiek op de hoogte van de voortgang van het programma Preventie met Gezag.

Aanvraag middelen en cofinanciering

In dit plan hebben we verteld wat we in Helmond allemaal al doen als het gaat om onze jeugd en het voorkomen van jeugdcriminaliteit.

Tot nu toe hebben we echter als gemeente en partners het tij samen onvoldoende kunnen keren. Daarom vragen we financiële middelen aan om onze aanpak te verstevigen en de komende jaren duurzaam te implementeren en borgen. In het hoofdstuk Ambitie hebben we dit onder het kopje Strategie verder toegelicht.

Cofinanciering

We rekenen niet alleen met de extra gelden vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. We blijven ook met eigen middelen investeren in onze jeugd en in de veiligheid en leefbaarheid in Helmond. Dat doen we vanuit het meerjarenprogramma Jeugd, met de middelen die beschikbaar zijn gesteld vanuit het masterplan Integrale Veiligheid en vanuit het ambitieakkoord van ons college.

De inzet vanuit het Openbaar Ministerie, de politie, de 3RO en de Raad voor de Kinderbescherming hebben we weliswaar beschreven in de interventieschema's, maar is tevens in dit hoofdstuk uitgewerkt in een specifieke aanvraag voor deze organisaties.

Begroting gemeente 2024 en verder

Op de volgende pagina volgt een overzicht van de gevraagde middelen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid per jaar.

Thema/ interventie/ middelen gevraagd voor	2024	2025	2026 tot 1 jun '26	cofinanciering*
Gezamenlijke aandacht en aanwezigheid in de wijk en in de (online)leefwereld van de jongeren				
Jeugd Team Preventie met Gezag				
Implementatie, borging & aanjagen 4 Jeugd Teams door middel van 2 verbindingsofficieren	100.000	100.000	41.667	100.000
Inzet expertise HALT in de wijk	90.000	90.000	37.500	15.000
Dataverrijking signalen Jeugd Teams	50.000	50.000	20.834	15.000
Intensieve (outreaching) begeleiding met perspectief				
Acht trajecten Stichting Jeugdcoach per jaar	200.000	200.000	83.334	50.000
Vijftien trajecten #KANSrijk - jeugdreclassering - zie onderaan				30.000
Diverse online interventies				
Inzet en ondersteuning Hack_Right en re_BOOTCMP	10.000	10.000	4.167	13.500
De school als centrale plek in onze aanpak, zowel in organisatie, fysiek als met interventies				
Aanpak schoolverzuim				100.000
Inzet expertise Jeugdreclassering - zie onderaan				
Inzet RvdK en OM				
Veilig In en Om School				
Coördinator VIOS ter realisatie 4 schoolveiligheidsplannen	50.000	50.000	20.834	-
Ondersteuning op maat begeleiding vier scholen	65.000	65.000	27.084	-
Organisatie 4 Keep It Real dagen per jaar (en 2 in 2026)	80.000	80.000	40.000	-
Alleen Jij Bepaalt Wie Je Bent (AJB)	-	-	-	-
Sociaaleconomisch perspectief door schuldenaanpak en het vergroten van deelname aan de arbeidsmarkt				
IPTA: Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid				

* per volledig kalenderjaar

20 IPTA trajecten per jaar op basis van inzet IPTA coach	100.000	100.000	41.667	20.000
Jongeren Perspectief Fonds				
Lidmaatschapskosten en ontwikkelbudget	31.000	31.000	16.417	25.000
Grenzen stellen: waar mogelijk direct samen met perspectief				
Jeugdagent				
Inzet politie				
Jeugd BOA				
0,5 FTE jeugd BOA per focuswijk - zie onderaan				65.000
Reintegratie Officier (RIO)				
20 RIO trajecten per jaar	110.000	110.000	45.834	
Intergenerationele overdracht doorbreken door een systeemgerichte aanpak om te voorkomen dat gebrek aan perspectief en deelname aan criminaliteit overgaat van ouder op kind				
Integrale aanpak van intergenerationele (ondermijnende) criminaliteit				100.000
Inzet OM, politie, 3RO en RvdK				
Aansturing programma				
Inzet programmamanager 1 FTE schaal 13	135.000	135.000	56.250	-
Uitvoeringsbudget- Teambuilding, monitoring, communicatie	50.000	50.000	20.834	-
Totaal exclusief BOA en jeugdreclassering				
	1.071.000	1.071.000	456.422	533.500
0,5 FTE jeugdBOA per focuswijk	130.000	130.000	54.167	
Inzet expertise Jeugdreclassering	15.000	15.000	6.250	
Vijftien trajecten #KANSrijk - jeugdreclassering	100.000	100.000	41.667	
Totaal inclusief BOA en jeugdreclassering				
	1.316.000	1.316.000	558.506	533.500

Gevraagde middelen voor:	2023
Capaciteit en expertise t.b.v. planvorming.	60.000
Vorbereiding privacy, samenwerking en registratie	40.000
Inzet programmamanager	45.000
Opbouw en investering netwerk (bijeenkomsten)	5.000
Periode declarabele kosten = 01-06-2023 tot 01-04-2024	150.000

Begroting gemeente 2023

In het jaar 2023 maakt gemeente Helmond de aanloopkosten, zichtbaar in bovenstaand tabel.

Aanvraag Openbaar Ministerie

De inzet van het Openbaar Ministerie in het preventie met gezag plan van de gemeente Helmond is in de basis gericht op het strafrechtelijk fundament van de aanpak. Dat betekent dat wij ook bij preventie met gezag, gaan doen waar we als OM van zijn en waar we goed in zijn: de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. De inzet van het strafrecht zullen we daar waar wenselijk, nodig en mogelijk in samenhang met de inzet vanuit andere (overheids-)instanties beschouwen, om met elkaar en ieder vanuit de eigen kracht maximale maatschappelijke impact te bereiken. Rolzuiverheid binnen een goede samenwerking.

Eén van de speerpunten uit het plan van aanpak in Helmond is schoolverzuim. Schoolverzuim is een belangrijke risicofactor voor crimineel gedrag. Samen met de gemeente en andere betrokken partners gaan we binnen preventie met gezag kijken op welke manier we signalen van schoolverzuim op een meer integrale en systemische manier kunnen bekijken om te komen tot vroegtijdige, en waar nodig een gezamenlijke, aanpak op maat. Voor het OM kan dit betekenen dat wij bijvoorbeeld in een vroeger stadium betrokken zijn om signalen van

schoolverzuim te herkennen en/of langduriger betrokken zijn om samen met partners te komen tot een innovatieve aanpak op maat. De komende periode gaan we dit samen met de gemeente en overige partners verder uitwerken en gaan we monitoren in hoeverre deze extra inzet ook de gewenste effecten heeft.

Naast schoolverzuim wil ook de gemeente Helmond aan de slag met het thema 'intergenerationele overdracht van crimineel gedrag'. Samen met onder andere de gemeente Den Bosch en andere relevante ketenpartners gaan wij kijken in hoeverre succesvolle (elementen) uit aanpakken voor criminele families elders in het land ook bruikbaar zijn in Helmond (en Den Bosch).

Preventie met gezag zorgt voor een intensivering van onze inzet. Bijvoorbeeld door onze betrokkenheid bij de plannen rond schoolverzuim en bij casuïstiek/zaken in het kader van een eventuele familieaanpak, in het filteren en selecteren van PmG-zaken uit de reguliere stroom van zaken, het beoordelen van PmG-zaken en het op een innovatieve manier afdoen van zaken. Ook de politie is voornemens om in het kader van PmG extra opsporingscapaciteit in te zetten. Om op een goede manier opvolging te geven aan deze zaken is voldoende capaciteit aan onze kant noodzakelijk.

Basisteam Peelland investeert de beschikbaar gestelde middelen in de volgende functies:

Functie	fte	2023	2024 in €	2025 e.v. in €
Senior Jeugdagent	1.0	-	€ 149.997	€ 149.997
Generalist Tactische Opsporing	0.5	-	€ 68.238	€ 68.238
Operationeel Specialist A - DRIO	0.3	-	€ 46.839	€ 46.839
Totaal benodigd	1.8		€ 265.074	€ 265.074

Benodigde FTE's Openbaar Ministerie parket Oost-Brabant

- 2 FTE Interventiejuristen/gebiedssecretarissen
- 0,5 FTE administratieve ondersteuning
- 0,5 FTE Privacy jurist (N.B. wij achten dit enkel noodzakelijk indien hier vanuit onze landelijke organisatie geen capaciteit wordt vrijgemaakt)

Aanvraag Politie

Het ministerie van Justitie en Veiligheid stelt middelen beschikbaar waarmee de politie extra capaciteit in kan zetten ten behoeve van Preventie met Gezag. Deze extra capaciteit wordt ingezet om bij te dragen aan de gezamenlijke integrale ambities zoals deze zijn beschreven in het plan van aanpak. Basisteam Peelland investeert de beschikbaar gestelde middelen in bovenstaande functies.

Als de aanvraag van bovenstaande middelen toegekend wordt, zal er eind 2023 gestart worden met de werving van de Senior Jeugdagent zodat deze hopelijk in januari 2024 direct gekoppeld kan worden aan de uitvoering van Preventie met Gezag.

Aanvraag 3RO (reclassering)

Vanuit de 3RO willen we graag een bijdrage leveren aan het stellen van grenzen, het bieden van nieuw perspectief en het doorbreken van

intergenerationele overdracht van criminaliteit. Vanuit de kernwerkzaamheden zijn we goed bekend met methodes van informatievergaring, duiding en interventies. Daar waar we het verschil in willen maken, bestaat grofweg uit twee uitgangspunten:

- We willen graag aansluiten bij de geografische infrastructuur;
- We willen snel en wendbaar kunnen reageren op trends en ontwikkelingen.

Dit beoogt extra inzet, die nu niet in binnen de reguliere begroting van de 3RO is opgenomen.

We willen onze twee uitgangspunten concreet uitwerken door aan te sluiten bij relevante casuïstiek, het bewerkstelligen van een gebiedsgerichte inzet, een intensievere mogelijkheid om begeleiding vorm te geven en ruimte te krijgen voor innovatieve oplossingen.

Expliciet willen we ons inzetten voor de zogenaamde wijkrechtspraak mocht de gemeente besluiten dit in te zetten voor Helmond. Dit is een interventie waar op geografisch niveau volledig wordt ingezet op optimale begeleiding binnen een reclasseringsinzet.

Inzet	Fte	Incidenteel/ jaarlijks
Inzet Hack-Right	0,5 fte	Jaarlijks
Bijdragen aan contextgerichte netwerkaanpak om gecombineerd en op elkaar afgestemd plan van aanpak te maken, met als doel het criminele netwerk te verzwakken en criminele carrière te doorbreken	0,5 fte	Jaarlijks
Bijdragen aan gebiedsgerichte casuïstiek en delen kennis en expertise over methodieken om de risico's te duiden	0,5 fte	Jaarlijks
Intensiveren van het begeleidingstraject bij hoog risico casussen uit Helmond	1 fte	Jaarlijks
Tijdens detentie van inwoner uit Helmond al starten met een toezicht	0,5 fte	Jaarlijks
Bijdrage Reclassering aan wijkrechtspraak justitie in de wijk	0,2 fte implementatie daarnaast 0,3 fte jaarlijks	Incidenteel Jaarlijks
Ontwikkelen innovaties, zoals: <ul style="list-style-type: none"> - reclassingsinzet in bestuursrechtelijk of vrijwillig kader - gedragsinterventies aan jongvolwassenen buiten justitieel kader - aanpak van cybercrime/online toezicht 	0,5 fte	Gedurende 2 jaar
Coördinatie 3RO Preventie met gezag		
Totaal	Incidenteel Structureel jaarlijks	1,2 fte 3,8 fte

Aanvraag Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming participeert in de ketenbrede aanpak in het kader van Preventie met Gezag in Helmond. Hiervoor worden de volgende middelen verzocht:

1 FTE Casusregisseur / Kernfunctionaris (36 uur)

107.500 per jaar

Deze aanvraag geldt per kalenderjaar, startend in 2024, voor de volledige looptijd van het programma in de gemeente Helmond. In de brede aanvraag zijn de activiteiten van de RvdK opgenomen. Voor de volledigheid is hieronder kort weergegeven hoe de middelen zullen worden ingezet.

Activiteiten	Betrokken professional	Gemiddelde inzet uren per week
1. Intensivering aanpak schoolverzuim, waaronder casuïstiek overleggen inclusief voorbereiding en vervolgstappen	Casusregisseur / Kernfunctionaris	12 uur per week
2. Extra / geïntensiveerde deelname aan casuïstiek overleggen, waaronder risico-overleggen, overleggen Zorg- en Veiligheidshuis, wijkrechtspraak, PGA-jeugd, nazorg jeugdige ex-gedetineerden etc., inclusief voorbereiding en vervolgstappen	Casusregisseur / Kernfunctionaris	22 uur per week
3. Regionale (door)ontwikkeling + inzet op online delicten	Casusregisseur / Kernfunctionaris	2 uur per week

Net zomin als er een blauwdruk voor de aanpak van (ondermijnende) jeugdcriminaliteit is, is er ook geen blauwdruk voor communicatie.

Communicatie

De aanpak 'Daadkrachtige preventie & begrenzen met perspectief' vraagt om een aanpak die het mogelijk maakt om flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en inzichten die zich de komende tijd kunnen aandienen. Ook voor communicatie hebben we een aanpak nodig waarbij we tussentijds kunnen bijsturen.

In onze communicatie onderscheiden we drie pijlers:

1. Publieksinformatie richting onze inwoners: met als doel het vergroten van de awareness in de maatschappij. We willen laten zien dat we samen, als één overheid, investeren in alle Helmondse jongeren en successen delen. Daarmee dragen we bij aan het herstel en versterken van het vertrouwen in de overheid.
2. Programma-ondersteunende communicatie richting de professionals in de stad: met als doel blijven investeren in het netwerk en borgen van een duurzame en effectieve integrale samenwerking. Zo kunnen we onze ambities waarmaken.
3. Communicatie richting andere steden en het ministerie van Justitie en Veiligheid: met als doel bij te dragen aan de lerende aanpak.

Met de afdeling Communicatie stellen we een communicatieplan op om te bepalen hoe, wanneer en met welke middelen we communiceren naar inwoners, jongeren, gezinnen en netwerkpartners.

De stakeholderanalyse en het corporate communicatiebeleid van onze gemeente leveren de volgende strategische uitgangspunten voor onze communicatie aanpak op:

1. We communiceren met een duidelijke verhaallijn. We laten die in alle uitingen terug komen via een kernboodschap.
2. We communiceren vanuit één identiteit met gezamenlijke ambities en doelen: die van gemeente Helmond.
3. Passen bestaand beleid en bestaande (overleg) structuren en netwerken goed bij de doelen en de agenda van de aanpak 'Daadkrachtige preventie & begrenzen met perspectief'? Dan sluiten we daar zo veel mogelijk bij aan en benutten we die optimaal.
4. We communiceren 'digitaal, tenzij' en crossmediaal met onze eigen gemeentelijke middelen.
5. We communiceren op een digitaal toegankelijke manier, zodat publieke informatie voor iedereen bereikbaar is.
6. We sluiten aan bij bestaande communicatie-infrastructuur: we maken dus zoveel mogelijk gebruik van wat er al is op het gebied van communicatie.

Gaat het om het eerste uitgangspunt, dan communiceren we vanuit mogelijkheden en extra kansen zonder dat we stigmatiseren. Dit is belangrijk voor wijken, scholen, inwoners en de specifieke doelgroep voor PmG. We laten met elkaar juist zien dat we kansen bieden en extra investeren.

Voor de punten 2 en 3 ligt het zwaartepunt van de taak bij de programmamanager.

Voor punt 3 maken we gebruik van het online platform nederlandtegeorgeorganiseerdemisdaad.nl. Daarop delen gemeenten die meedoen aan Preventie met Gezag hun best practices (learning community).

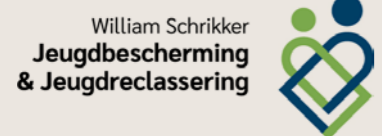
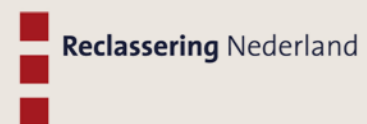
Gezamenlijke opgave

Dit plan is het resultaat van de samenwerking tussen:

Samen met deze partners kwamen wij tot het plan dat nu voor u ligt. Een plan waar wij, maar ook onze partners trots op zijn. Dit kan u teruglezen in de reacties op de volgende pagina.

OPENBAAR MINISTERIE

Onderwijs
Helmond

woningcorporaties
Helmond

Diverse
maatschappelijke
organisaties

Ik vind het een breed doordacht plan. Er is zorgvuldig gewerkt, waarbij veel partijen gehoord zijn.

Vanuit onderwijs-perspectief is de zorg die buiten school gesignaleerd wordt serieus genomen.

Smaakt naar meer. Duidelijke regierol gemeente.

Veelomvattend plan dat alle belangrijke zaken raakt. Helder en positief! Mooi dat niet alleen wordt gekeken naar alleen 'de jongere', maar naar het hele systeem.

Ambities zijn super, nu aan de slag!

Jammer dat dit in de (school)vakantie moest..

Een mooi plan waarin alle facetten worden belicht.

Uitgebreid plan met alle belangrijke partners waar de doel-groep jongeren centraal staat.

Er is veel behoefte dat uitvoering gegeven wordt aan gevormd beleid.

Prettige samenwerking. Open, transparant, verbindend, enthousiast.

Houd vooral focus op concrete actielijnen.

In stroom-versnelling, maar voelt als meters maken met elkaar. Zo komen we ergens.

Prima, alle partijen betrokken en goed regie gehouden!

Kracht van verbinding, aansluitend op bestaande structuren.

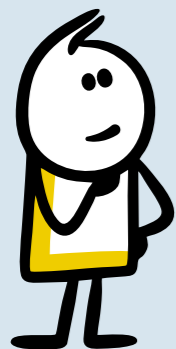
Hopelijk lukt het om het plan zo uit te voeren zoals het nu staat. Ik ben benieuwd hoe het er in de praktijk uit gaat zien.

Goed plan waar integrale samenwerking mooi terecht komt. Samen! Versteving van bestaande interventies.

Goed proces, veel energie, juiste partners aan tafel.

In positieve zin ambitieus, verbindend, kansrijk, omdat je het met elkaar doet. Niet achter een bureau bedacht.

Behoud de prettige samenwerking en zorg voor een lerende uitvoering.

Wat zijn de reacties op het plan?

